

PRZEGLĄD SPORTOWY

(bez względu na miejsce s rzedazy)

Nr. 63 (1209)

DNIA 30 LIPCA 1936 ROKU

ROK XVI

Anglja zdobywa poraz czwarty Puhar Davisa

Berlin wita ekspedycję Polski

Telefoniczna relacja specjalnych olimpijskich wustanników z terenu Igrzysk

Odjechali...

Przy rannym pociągu berlińskim dawno już nie było takiego ścisłu, jak w śróde. Pełno w wagonach, rojono na peronie, gdzie z pośród szarych codziennych ubrań przeświecały jaskrawą czerwienią (coś nie bardzo amarant!) tużurki olimpijskie i bielili się zawadziacko rogatywki.

Wyjazd ekspedycji olimpijskiej, którą rozlokowano wygodnie w czterech specjalnych wagonach, zgromadził na dworcu obok „oficjalistów”, krewnych i znajomych również wielu entuzjastów sportu, którzy raz jeszcze chcieli zbliżyć się do swego pupila. Potworzyły się grupki zależnie od upodobań. Jedni podziwiali piłkarzy, drudzy sentyment swój skierowali ku lekkoatletom, a szczególnie lekkoatletkom. Przed oknami pań, (również Sokolic) było też najroźniej. Osobny klan stanowił szermierze, gdzie rej wodził kapitan Dobrowolski, udekorowany pięknym bukietem róż.

Istne urwanie głowy miało kierownictwo. Najpierw niepokój, czy wszyscy stawia się na czas, stąd meldują nieobecność jakichś pań, tam dla odmiany zagubiono gdzieś bagaż, a radio domaga się gwałtownie wywiadów w ostatniej chwili. Ostatecznie jednak wszystko i wszyscy się odnaleźli, zajęli wyznaczone miejsca i można było ostatnie chwile spędzić na pogawędce z pozostającymi, przewertować raz jeszcze szanse i widoki.

Nastroj wyjeżdżających był bardzo dobry, otucha wstąpiła też w tych, którzy czekać będą w kraju na wieści z areny berlińskiej. Trudno było jakoś uwierzyć, by te zgrabnie prezentujące się panie i chłopcy sprawić mieli zawód!

Zbliża się chwila odjazdu! Ostatnie uściski dłoni, gromkie okrzyki „czolem” i pociąg opuszcza dworzec. Zwolna puszcza też peron, wśród schodzących widzimy sylwetkę prezesa PZPN, gen. Bończy-Uzdowskiego, plk. Kilińskiego, oficjalnego reprezentanta

SZCZĘŚLIWEJ DROGI, POWODZENIA I DUŻO MEDALÓW OLIMPIJSKICH

Takie życzenia towarzyszyły w środę rano odjazdowi naszej ekspedycji do Berlina

PUWF mjr. Wojciechowskiego, nac. Forsysia i w. w. in.

Ekspedycja wyjechała pod kierownictwem wiceprez. P. K. Ol. p. Grabowskiego, p. Kuchara, oraz kierowników poszczególnych gałęzi sportu. (N.)

Berlin marzy o słońcu

Tak fatalnego lata dawno już w Berlinie nie było. Od maja do końca lipca było w sumie może 3 — 4 prawdziwie ładnych dni. Uporczywość brzydkiej pogody w miesiącach przedolimpijskich dodawała organizatorom Igrzysk otuchy. Po trzymiesięcznej, prawie nieprzerwanej serii deszczów wolno było oczekiwać już w ostatnich dniach lipca idealnej pogody.

Tymczasem zła pogoda zdaje się zmierzać do pobicia wszelkich rekordów uporu. Ostatni tydzień przed otwarciem Olimpiady jest może najgorszy. W sobotę padał prawie cały dzień deszcz, niedziela była chłodna, chmurna, w poniedziałek jedna ulewa goniła drugą, a wtorek nie zapowiada się o wiele lepiej.

Olimpiada bez słońca, to cios w serce Igrzysk. To też setki tysięcy

oczu patrzy ze zdenerwowaniem na szary nieboskłon i modli się o promyk słońca. Wszelkie wyrażenia i statystyki, panów meteorologów zawiodły, teraz wypada tylko jeszcze prosić Opatrzność o łaskawość dla największego święta młodzieży sportowej świata.

Zła pogoda w niedzielę i poniedziałek ograniczyła do minimum treningi obecnych już w Berlinie zawodników. Nawet wytrwali Japończycy krótko tylko wytrzymał na smaganych siatach boiskach. Tylko na basenie olimpijskim panował stuprocentowy ruch. Mistrzom mokrego żywiołu wszystko jedno, czy deszcz pada, czy słońce świeci.

Wszystkie inne grupy sportowe poszły w poniedziałek za przy-

kładem bokserów i ograniczyły się do treningu kondycyjnego w zamkniętych halach, w których panuje wielki tłok.

Amerykanie są bardzo zmartwieni. Pogoda jest dla rekordowych wyczynów jaknajmniej sprzyjająca, szczególnie nieprzyjemna dla

wytworów kalifornijskiej hodowli rekordzistów świata. O takim Torrance mówi się, że na ostatnim „miokrym” treningu nie potrafił rzucić 14,5 metra. Ale niech żywi! nie traca nadziei; od soboty dzielą nas jeszcze 3 dni.

głi.

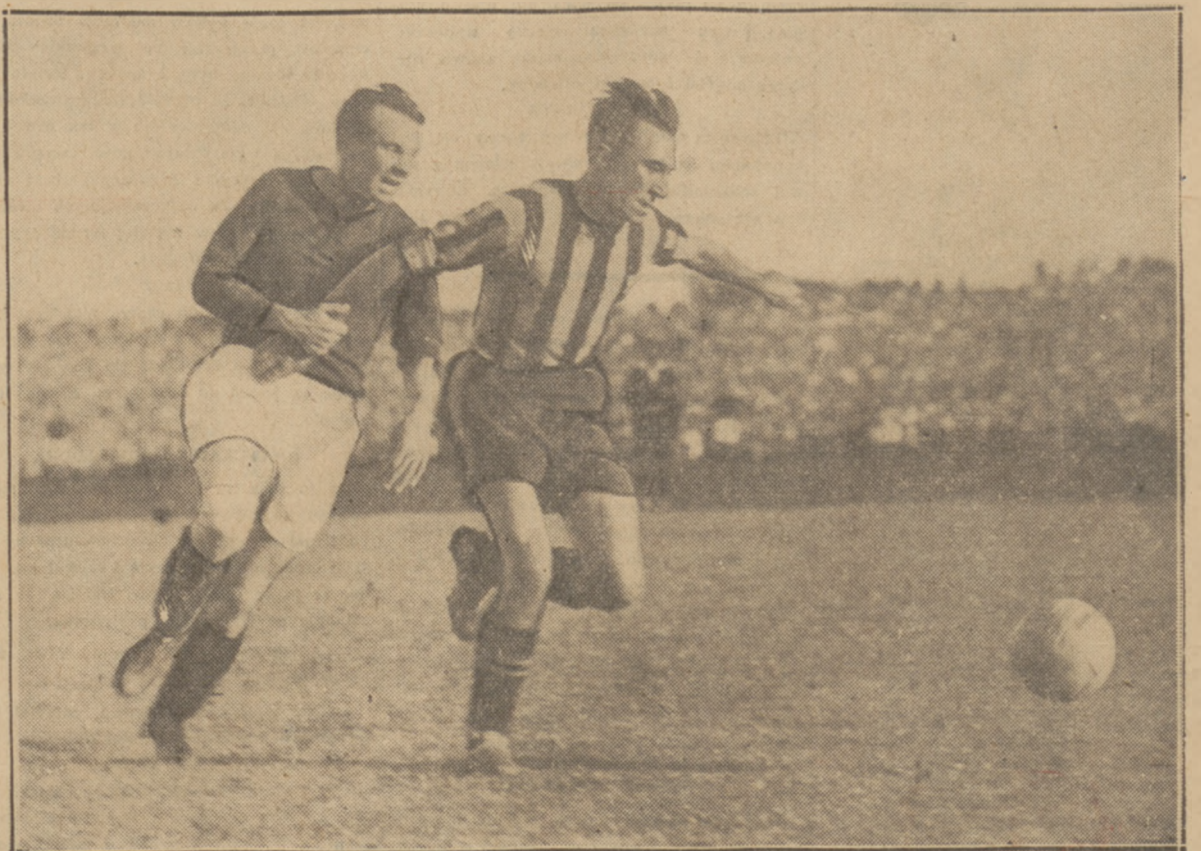
13-CIE NASZYCH „OLIMPIJEK”

stało w szeregu i pełnym już rynsztunku na przelądzie ostatecznym w C.I.W.F. Pierwsze trzy to lekkoatletki: Wajsówna, Kwaśniewska, Walasiewiczówna, dalej — gimnastyczki spod znaku Sokola.

TO JESZCZE NIE ARMJA, LECZ POSPOLITE RUSZENIE

Członkowie ekspedycji olimpijskiej defilują na Bielarach, choć część z nich tylko ma pełny strój galowy: rogatywkę, kurtkę z orzełkiem, spodnie specjalne i pantofle.

NIEŁADNIE PANIE NEJEDLY!...

Jak można zatrzymywać ręką i do tego stylu obrońcę, który chce wypełnić swój obowiązek — wykupu piłki spod bramki. Rzecz się dzieje na meczu Sparta — Ambrosiana 3:2 o puchar Europy.

Flaga polska w Döberitz

Podróż i powitanie olimpijczyków polskich w Berlinie

BERLIN, 29.7. — Tel. wł.

— Do wagonów — pada komenda inż. Grabowskiego.

Obrzyliśmy pociąg startuje wolno mimo, że ciągną go aż dwie lokomotywy. Perony dworca warszawskiego znikają nam z oczu. Wzdłuż wagonów biegnie już tylko kostrzewski, utrzymując się najdłużej z nami, ale i on wkrótce znikną za nami machającymi chusteczkami.

Zawodnicy zadawają się w przedziałach. Janusz Kusociński kręci się po wagonach. Namawia lekkoatletów do zdejmania obuwia — oto rada starego olimpijczyka i obywatela. Przy okazji, oczywiście, zbiera autografy.

Nastroj pogodny. Daje się wyczuć pewne odprężenie. Narazie wagon, nareszcie pewność wyjazdu do Berlina! Może dlatego wielu debiutujących zawodników siedzi jak trusie. Boją się pusić pary z ust.

KARTY NA STÓŁ

Stopniowo przyzwyczajają się jednak do warunków wagonowych. Powyciągano z walizek karty, Bridż, preferek, a nawet, gdzieś w ukryciu, zakaspirowany poker pilkarski. Przyjeżdżamy do Łowicza. Jedynie grupa młodzieży wita zawodników na stacji. W kutnie to samo. W sumie jest trochę zbyt zimno. Spodziewaliśmy się po drodze nieco więcej ciepła.

A tymczasem w wagonach ruch robi się coraz większy. Rozpoczynają się wizyty. Pływacy z Bocheńskim na czele obchodzą wszystkie przedziały i prezentują się.

U bokserów jak zwykle panuje humor. Dwaj rywale Czortek i Rotholc siedzą w najlepszej zgodzie w jednym przedziale. Tylko Sobkowak jest w olimpijskim mundurku a Szapelo po cywilnemu. Do ostatniej chwili nie dostał on kostiumu. Widać, że jest to dla niego przykre. Dlatego to, Rotholc nie mógł walczyć udziału w ogólnej parady w Poznaniu.

— Cześć się jak sierota — skarzy się Rotholc.

CHMIELEWSKI BEZ GIPSU

Chmielewski szczyrzy swoje białe zęby. Reżyser już od wczoraj wolno od gipsu.

— Gipsu już нема, ale ręka jak bolała — tak boli.

Dziś wieczorem wymsują panu chorą rękę — zapowiada dr. Rettinger.

Billy Smith wierzy w łodzinian i zapowiada, że wszystko będzie dobrze, bokserzy wznowią treningi w poniedziałek. Trener zadowolony jest również z wagi. Największe obawy miał co do Piaseckiego. Tymczasem zeszedł on do właściwego limitu, bez trudu, bez żadnego osłabienia.

W przeddzień wyjazdu odbyły się jeszcze sparingi na Bielanach, przyczem b. dobrze wypadł Pilał, który znokautował na stojąco Węgrowskiego.

PIERWSZY OBIAD OLIMPIJSKI

Poniedziałek. Godz. 12. Zapraszają do stołu. Panie i lekkoatletki udają się do wagonu restauracyjnego w pierwszej kolejce. Menu od dawna obmyślane. Na obiad zupa pomidorowa — cielęcina — kompot. W drugiej transzy jedzą piłkarze, koszykarze i strzelcy. Wreszcie w ostatniej: wioślarze kajakerze, pływacy i ci, którzy dołączyli się do

ekspedycji w Poznaniu.

Poznań się zbliża z każdą chwilą. Właśnie kierownictwo pociągu otrzymało telegram, aby wszyscy olimpijczycy wystąpili w kostiumach. To też panuje teraz ruch w przedziałach. Olimpijczycy pośpiesznie robią się piękni.

Już na przedmieściach Poznania formują się wokół torów grupki, które w miarę zbliżania się do miasta stają się coraz liczniejsze. Przejazdzący pod wiaduktem poznańskim. Jest wypełniony tłumem ludzi. Poznań wita orkiestrą. Przyjęcie jest nadzwyczaj ciepłe, entuzjastyczne. Mimowolnie nasuwa się pewne porównanie między zimną Kongresówką, a wyłasną czy też bardziej uświadomionym Poznaniem.

PEŁNA OLIMPIJSKA GALA

Olimpijczycy poraz pierwszy występują w pełnej olimpijskiej gali. O ile rogiatki pod czas próbnej defilady wypadły w zestawieniu z codziennymi strojami mało efektownie, to teraz przy czerwonych kurtkach zyskują wiele i estetycznie uzupełniają całość.

Perony wypełnione ludźmi, ani szpilki widać. Tłumy, którym zabrakło grozy na peronówkę (a było takich bardzo wielu) zapelnili wszystkie dojeżdża do dworca.

Prezydent Poznania plk. Więckowski w gorących słowach wita drużynę. Odpowiada mu inż. Grabowski, wznosząc okrzyk „Czołem” na cześć miasta Poznania i regionalnego komitetu olimpijskiego.

Wyruszymy w dalszą drogę wśród wiwatów. Tu żegnają nas już wszyscy od wielkich do małych. Nawet maszynista sąsiedniego wagonu wychyla się z parowozu i macha chusteczką.

Heljasz był na dworcu. Miotacz poznański wszedł do wagonu i odbył długą rozmowę z Cejzikiem.

— Jedno mnie boli, że wyrok na mnie wydano za wcześnie i nie chciało mnie wysłuchać.

HELJASZ ŻEGNA WAJSÓWNE

Trudno wymagać od Heljasza wesołej miny. Żegna się czule z Wajsówką, skłania braterski pocałunek na szczękę i na pożegnanie. Panna Jadzia nie wytrzymała. Lzy stanęły jej w oczach.

Jak już wspominaliśmy w Poznaniu dołączyli się lekkoatlety: Biniakowski, Turczyk i Hoffman, jak również wioślarze oraz sław-

BERLIN, 29.7. — Tel. wł. — Pulkownik Głabisz przyjechał do Berlina samochodem we środę rano. Podróż nie była pozbawiona silnych emocji. Koło było wydoszły prezesa Komitetu Olimpijskiego złać cyklon idący z olbrzymią siłą i pozostawiający za sobą wyrwane drzewa, zniszczone dachy i zatarasowane drogi. Traba powietrzna zmusiła pulk. Głabisza do zmiany trasy i zwiększenia na Inowrocław.

Płk. Głabisz przyłączył się do ekspedycji polskiej dopiero na dworcu Śląskim w Berlinie.

FILIPINCY — BIEREGOWOJ

Zabawny błąd przydarzył się „Leichtatletowi” przy omawianiu cłpdu 50 km. Wymieniając wśród uczestników Polaka Bieregowoja, umieścił w nawiasie jako jego narodowość.. Filipin.

na płatkę koszykarzy poznańskich. Biniakowski opowiada, że ostatnie kilka dni spędził w łóżku, ale mimo to czuje się w dalszym ciągu kłepko i obawia się o nogę.

Formalności graniczne minęły gładko i bez zgrzytów. Zażalowano wszystkie te sprawy na szlaku Poznań — Zbąszyń tak, że na stacji granicznej nie było już nic do roboty.

NA GRANICY

W Zbąszynie spora grupa ludzi. To już nie tylko młodzież łakoma na autografy, lecz nawet starsi wieśniacy.

Jakaś staruszka chce koniecznie odsukać Noji.

— Chcę widzieć „Noja”. Dawniej był moim „somsładem”, a dziś jest mistrzem Anglii. A czy kobiety też będą się ścigać — dziwi się staruszka.

W Zbąszynie odczepiają nas od normalnego pociągu. Jedziemy już „wanderzugiem”. Na granicy niemieckiej orkiestra — wita nas miejscowy starosta. Inż. Grabowski odpowiada po polsku. Pierwsze zetknięcie z Niemcami jest niezwykle serdeczne. O formalnościach celnych nie wróto wspominać, bo ich niemal nie było.

Już za dwa dni w sobotę 1-go sierpnia ukaże się następny numer Przeglądu Sportowego

Järvinen ciągle bez formy

Faworytami na 800 mtr.—Woodruff i Lanzi

Szczególną sensację wzbudził trening oszczepników Finlandii. Pogłoski o słabej formie Järvinena potwierdziła się. Niedościgniony dotąd rekordzista świata wyprzedzony został na publicznym treningu o kilka metrów przez drugiego reprezentanta Suomi, Nikkarena, którego oszczep przekroczył kilkakrotnie granicę 70 m.

Biegacze finscy konspirują się. Nie pokazali się na bieżni wsi olimpijskiej, wogóle, a choć zapowiedzieli trening na stadionie Westend i tam nie zjawili się.

Wielcy biegacze finscy trenowali tam, gdzie ich nikt nie oczekiwał, na sadzience Elchkamp.

Słynnemu „millerowi” nowozelandzkiemu Lovelockowi pomagają w ostrym treningu jego rodacy, prowadząc go na zmianę.

800 m. jest uważane powszechnie przez zawodników za najcięższą konkurencję tygodnia lekkoatletycznego. Większość prasy przewiduje na dystansie walkę o pierwsze miejsce pomiędzy murzynem amerykańskim Woodruffem oraz znakomitym średnio dystansowcem włoskim Lanzim. „8 Uhr Abendblatt” twierdzi, że w finale obok tych dwu zawodników znaleźć się powinni Kucharski (Polska), Hornbostel (USA), Edwards (Kanada), Powell, Handley (Anglia), Harbig (Niemcy) i Johanson (Norwegia).

Najpoważniejsze niemieckie pismo fachowe „Der Leichtatlet” nie wspomina zupełnie o Kucharskim. Ten sam tygodnik lekkoatletyczny szanse Noji i nie bierze go pod uwagę w swych rozważaniach na temat biegu 10 km. O Walasiewiczównie „Der Leichtatlet” twierdzi, że będzie drugą za Stephens, ale może również skończyć stu metrówkę jeszcze dalej. Natomiast bardzo wysoko ocenia „Leichtatlet” szanse Walsow, którą uważa za groźną przeciwniczkę nawet dla rekordzistki świata Mauermeyer.

Wśród faworytów oszczepu, tygodnik niemiecki wymienia poza Finnem obu Polaków (Turczyk i Lokajski), dwu Niemców (Weiman, Stöck) oraz Estończyka Sule.

O Kwaśniewskiej pisze ten tygodnik że jest ona zdolna zdobyć złoty medal.

Ogólnym faworytem Anglosasów na 400 mtr. są nie Amerykanie, ale południowy Afrykańczyk Dennis Shore. Je szcze nigdy dotąd poważnie nie walczył, a 47 sek. osiąga bez trudu.

Edwards, sensacja Olimpiady Los Angeles, który omal nie wygrał 800 mtr. dochodząc na finiszu Hampsona, jest znów w Berlinie. Murzyn kanadyjski zo stał doktorem i jest jeszcze szybszy.

Znany zawodnik włoski, plotkarz Pacelli, zerwał w czasie treningu mie sień. Lekarz ekspedycji włoskiej liczy, że uda mu się jednak przygotować zna komitego plotkarza na dzień startu.

CHREST OLIMPIJSKI

A teraz rozpoczynają się chrzty. Wszyscy ci, którzy po raz pierwszy przekroczyli granicę, muszą się poddać bolesnej operacji. Dostaje lanie Piarski, piłkarze Musielak, Madejski, Góra i inni. Wesołe ogłose rozchodzą się po wszystkich wagonach.

Zaopatrujemy się w niemieckie gazety. Pierwsza sensacja, to losowanie koszykówki. Gramy z Włochami. Natychmiast zwracamy się do trenera p. Klyszejki.

KOSZYKARZE ZADOWOLENI Z LOSU

— Jesteśmy zadowoleni z losowania. Włosi nie są dla nas groźnym przeciwnikiem. Mamy 80 proc. — mało — 90 proc., że wygramy. Może to być jednak ciężki mecz z tego względu, że Włosi grają bardzo brutalnie. Znam ich grę dobrze. Rzeszowska drużyna estońska zrobiła półtora roku temu tournée po Włoszech i na 10 spotkań wygrała 8. Dwa lata temu w Genewie Włosi nie odegrali żadnej roli i zajęli dopiero szóste miejsce.

Z systemu rozgrywek jesteśmy również zadowoleni. Niema obawy odpadnięcia w pierwszej rundzie. Szkoda tylko, że nie wie-

my, kto będzie naszym następnym przeciwnikiem.

Pociąg idzie całą parą. Staje jedynie w Frankfurcie nad Odrą. Zbliżamy się do Berlina. Walasiewiczówna chowa wreszcie pod ręką maszynę, na której przez cały czas wystukiwała listy do Ameryki.

DESZCZ W BERLINIE

Niestety, ezarene chmury są coraz gęstsze. Burza. Deszcz leje. Wjeżdżamy w obręb wielkiego miasta. Ścigamy się z miejskimi pociągami. Z każdego okna powiewają chusteczki. Berlińczycy darzą nas przyjaznymi uśmiechami. Na centralnym dworcu Friedrichstrasse czeka ekspedycja grupa „oficerów” niemieckich z ministrem Lewaldem, przewodniczącym niemieckiego komitetu olimpijskiego na czele.

Orkiestra wojskowa gra marsza. W jednej chwili peron zaludnia się czerwonymi mundurami.

Chłopcy ustawiają się w dwurzęd, przy czym czoło kolumny tworzą kierownicy i panie.

POWITANIE NA DWORCU

Głos zabiera minister Lewald, który wita serdecznie drużynę polską imieniem gospodarzy. Głos sędziowego prezesa rozprasza się pod szklanym stropem dworca i do uszu wpadają tylko pojedyncze wyrazy: „Polska”, „ścisli”, „współpraca”, „grzyska”, „zyczymy”, „oczekujemy”...

Odpowiada pulk. Głabisz. Podkreśla imponujący rozmach przygotowań niemieckich, wspaniałe ramy olimpijskie, zainteresowanie całej ludności, dziękuje za miłe przyjęcie, poczem po polsku zwraca się do ambasado-

BERLIN, 29.7. — Tel. wł. — W środę panował na boisku treningowym wsi olimpijskiej bezustanny ruch. Jak zwykle największą przyjemność sprawił cierpliwym obserwatorom trening Jessie Owensa, Francuza, starter olimpijski, pomagając najpopularniejszemu w Berlinie zawodnikowi zagranicznemu przy wprawianiu się w startach.

Torrance zdaje się być ciągle jeszcze oddalonym od wielkiej formy. Tylko wolno zbliża się do granicy 16 m.

Wspaniałe rzeczy odkazuje natomiast w rzucie kulą Estończyk Wiiding. Miał on na dzisiejszym treningu trzykrotnie ponad 16 m.

W skoku wyróżnili się błyskotliwymi wyczynami amerykański murzyn Albritton i Fin Kotkas.

M. K. OL. RADZI

Dziś popołudniem zebrał się na pierwsze uroczyste posiedzenie międzynarodowy komitet olimpijski. Posiedzeniu przewodniczył hr. Baillet Latour, z ramienia Polski uczestnicząc minister Matuzewski i gen. Rouppert. Komitet zdecydował o przydzieleniu następnej Olimpiady. Najważniejszym kandydatami wydają się być Tokio i Londyn.

Rywale pływaków i koszykarzy

NASI PRZECIWNICY W PLYWANIU

Przeciwnicy pływaków polskich w Berlinie są już znani. Startujemy w pierwszym bardzo silnym przedbiegu z Anglią, Ameryką, Węgrami, Austrią, Danją i Luksemburgiem. Anglia, Ameryka i Węgry są od nas napewno lepsze. Austrie, Danie i Luksemburg powinniśmy pokonać.

Losowanie turnieju koszykówki wysunęło Polaków, jako pierwszych rywali płatkę Włochów. Przeciwnik ten jest nam nieznany.

Koszykarze japońscy walczyli w Budapeszcie z reprezentacją Węgier, wygrywając poprawną klasę. Pierwsza dru-

żyna wygrała w stosunku 33:26, druga w stosunku 41:15.

15 motocykli z Polski wystartowało w środę rano na zjazd gwałtowny do Berlina, pod wodzą p. Józefa Dochy.

Lovelock, znakomity „miller” nowozelandzki, przerzucił się w ostatnich czasach na 5 km. i miał na tym dystansie startować na Olimpiadzie. Dobra forma jaką wykazał na 1 mile (prze grał z Woodersonem na mistrzostwach Anglii na finiszu) sprawiła, że się rozmyślił i postanowił ograniczyć się do 1500 mtr. Zdale się jednak, że powróci do swej pierwotnej koncepcji i po biegnie jednak 5 km. Ostatnio bowiem na zawodach w Birmingham uzyskał na 2 mile doskonały czas 9:03.8, tylko o 4.5 sek. gorzej od rekordu światowego, ustanowionego przed miesiącem przez Amerykanina Lasha.

TOUR DE FRANCE

Zwycięzca Tour de France jest już znany. Na drugim etapie pirenajskim Luchon — Pau (190 km.) ze słynnymi przełęczami Aubisque i Tourmalet (2122 mtr.) Sylvere Maes wspomagany przez swego rodaka Verwaecke, przypuścił generalny atak. Właśnie, kontratak, bo atakował z początku Magne — wyzyskiwał ostatnią szansę zwycięstwa w wyścigu. Ale riposta Belga była imponująca; przejechał cały etap na czele i wpadł samotnie do Pau, mając 9 minut przewagi. Potowano go podwójnie, tego dnia bowiem skończył 27 lat.

Maes ma teraz piętnaście minut przewagi nad Verwaecke i jeszcze więcej nad Magne. Nic mu już nie może odebrać zwycięstwa.

Po jednodniowym odpoczynku kolarze, biorący udział w Tour de France wyruszyli w środę z Pau do Bordeaux. Zwyciężył na tym etapie Le Greves, przebywając dystans 229 km. w 7:20:25 sek. Prowadzi wciąż S. Macez-

Kazimierz Gryźewski.

Józef Kiszurno mistrzem świata

Dobry przykład dla polskich olimpijczyków

BERLIN, 29.7. — Tel. wł. — Igrzyska olimpijskie stoją pod szczególną dla nas gwiazdą. Na 4 dni przed otwarciem Olimpiady Polak zdobył tytuł mistrza świata, zdobył nie spodziewanie, bo przecież w pierwszej próbie strzeleckiej, jaką były mistrzostwa Berlina Józef Kiszurno zajął zaledwie 14 miej-

scę. W szampionacie Europy był on już trzecim, w mistrzostwie świata pierwszym i niepokonanym.

— Jak to się stało, że wyszedł pan na czoło dopiero w ostatniej i najważniejszej próbie — pytamy.

Triumfator leży w łóżku, pomimo pięknej południowej pory. Włita tonie w słońcu, na jeziorze Wansee uwijają się kajaki i żagłowki, a mistrz świata odpoczywa. Może chorzy? — Eh, nie, zmorzyło mnie niemieckie wino. Po zwycięstwie pojechaliśmy do restauracji, a że głowa do wino nie przyzwyczajona, więc musiałem trochę wycupnąć, zwłaszcza że wieczorem mamy znowu rozdanie nagród i bankiet oficjalny.

NOWA FLINTA

Tajemnica nagłej poprawy formy nie jest bynajmniej skomplikowana. Strzelałem z nowej znakomitej dubeltówki, która otrzymałem stosunkowo niedawno i której nie zdą-

żyłem jeszcze należycie opanować. Jest to pierwszorzędną broń belgijską fabrykacji Szulberga, dzięki której udało mi się już zdołać tegoroczne mistrzostwo Polski. Tymczasem w Berlinie coś się popsuło w spule i w pierwszym dniu flinta wywaliła, nieprzytana, nieproszone, 4 strzały. Dzięki temu trafiałem wtedy tylko 84 razy na 100 rzutków.

W następnych dniach poszło mi lepiej. Zaden z moich rywali, a było ich przecież 143, nie może się pochwaląc taką regularnością i taką wysoką precyzją. W trzech setkach uzyskałem kolejno po 92 trafień i na finiszu wypuściłem się na pierwsze miejsce. Zresztą zwycięstwo nie przyszło mi bez trudności. Spust w ostatniej chwili znowu się zaczął i zmuszony byłem przerwać strzelanie.

NIEMIŁY INCYDENT

Wówczas zaszedł jedyny niemiły incydent zawodów. Oto adwokat dr. Schöbel z Lipsku, będący cichym niemieckim faworytem w strzelaniu i żądając zasądzenia pozostałych 16 nieoddanych strzałów jako nieprawnych. Krok ten został jednak natychmiast osto-

skarzony przez sędziego, również Niemca, i za chwilę po naprawie bronii mogłem przystąpić do dalszego bombardowania. Chciałbym podkreślić za pośrednictwem prasy, że tak wzorowego i bezstronnego sędziowskiego jak tutaj nie widziałem nigdzie. Nawet w Polsce nie mógłbym oczekiwać większego obiektywizmu od arbitra.

— Kogo obawiał się pan najbardziej?

6-CIU EX-MISTRZÓW

— Obawiał się było trzeba wielu przeciwników. Wśród 144 konkurentów mieliśmy przecież 6-ciu byłych mistrzów świata. Zawodnicy przyjechali ze wszystkich stron. Reprezentowane były 2 narody, śmiało można powiedzieć, że nigdy jeszcze strzelania do rzutków nie odbywały się w tak ostrej konkurencji. Z egzotycznych gości startowali m. in. Brazylijczycy, i Afgańczycy, brat króla Ammannulaha. Za najgroźniejszych uważałem znajdującego się w wielkiej formie dr. Schöbla i Halasiego (Węgry).

— A Max Schmelling?

— Nie należał do ekipy niemieckiej, ale przyszedł i gorąco winował mi sukcesy. Przy tej okazji dr. Cząłzyński zaprosił go do siebie na jesień do Leszna, na zawody i polowanie.

GRATULACJE AMBASADORA

Co to była za radość kiedy udało mi się odnieść zwycięstwo. Ambasador Lipski długo trząsł mi rękę, a kierownik drużyny czeskiej rzucił mi się na szyję i ścisnął tak mocno, że przez chwilę obawiałem się, że zgine chlubnie na strzeleckim posterunku.

— A jak wypadł zeszłoroczny mistrz świata dr. Sack?

— Nie wytrzymał nerwowo, załamał się i wyjechał dopiero w drugiej dziesiątce. Tak samo nie wytrzymał ciężkiej próby były mistrz świata Halasy, który prowadził Niemca do ostatniej chwili. Dopiero w ostatniej serii na 9 strzałów zrobił 6 pułek, podczas gdy normalnie robił jedno pułko na 25 rzutków.

500 rzutków w ciągu trzech dni, to oznacza oddanie około 800 strzałów. Nie każdy może wytrzymać fizycznie i nerwowo taką ro-

botę. Przecież dziennie trzeba wycelować około 22.000 strzałów.

— I nie denerwowało to Pana?

— Ja mam silne nerwy. Jestem przecież człowiekiem z Białejruży, zresztą potrafię tak odizolować się od otoczenia, że nie mnie nie może wytrącić z równowagi. Jestem zawsze spokojny i mam dobre naboje — oto sekret zwycięstwa. O naboje Polisku zawodnicy bili się formalnie.

NIEMAŁ BEZ TRENINGU

— Nie spieszno mnie przecież nawet to, że Anglię trenowali w Wansee pełny miesiąc, że Węgrzy siedzieli tu tydzień, a myśmy przyjechali dopiero w przeddzień zawodów. Wysztrzelili więc tylko 50 naboju i już rozpoczęły się mistrzostwa Berlina, a przecież strzelnica berlińska posiada opinję najtrudniejszej i najszybszej wyrzucającej tałczyki. Gdyby nie ten krótki trening, miałbym odrzuć z moimi przeciwnikami lekką zabawę.

— Ostatnie pytanie — od kiedy pan trenuje?

— Od 1928 roku, przedtem byłem tylko myśliwym. Na kuraż i dzikich królikach przygotowywałem się do strzelania sportowego. We Lwowie w 1931 roku zdobyłem mistrzostwo po raz pierwszy — teraz po raz drugi. Tu jednak przyszło mi to o wiele, wiele trudniej.

Kierownik drużyny polskiej baron Rosenwerth stwierdza, że Kiszurno stanowi chwalebny wyjątek w jego zespole. Reszta naszych zawodników walczyła poniżej normalnego poziomu i w skutek tego wpadliśmy dopiero na 4-te miejsce za Węgrami, Niemcami i Anglią. Badać co bądź pozostało jednak za nami 8 nocy).

Jan Erdman.

Wyniki szczegółowe. Mistrzostwo Europy: 1) Halasy (Węgry) 187, 2) Schöbel (Niemcy) 185, 3) Kiszurno (Polska) 182, 4) Muehlmueller (Austria) 181, 5) Jenkins (Anglia) 180, 6) Dora (Węgry) 179.

Mistrzostwo świata: 1) Kiszurno (Polska) 273, 2) Halasy 272, 3) Schöbel 270, 4) Jenkins 269, 5) Dora 269, 6) Lumicz (Węgry) 268.

Wyniki innych Polaków: Rosenwerth 256, Ziegenhite 240, Czerski 240, Szulowski 233, Lyskowski 226, Cząłzyński 215.

Klasyfikacja drużynowa: 1) Węgry 1062, 2) Niemcy 1062, 3) Anglia 1034, 4) Polska 1009 pkt.

MISTRZ ŚWIATA KISZURNO

Próba wypadła „pstrokato“

ale na stadionie olimpijskim będzie napewno dobrze

Próba defilady na Bielanach się nie udała, bo zawiedli... krawcy. Krawcy i kierownicy drużyn. Bo np. piłkarze zwyciężyli niepunktualność polskich rzeźbiarzy i zdobyli na czas mundur.

To też defilowała przed nami w promieniach letniego słońca pod lazurowym niebem, na tle pięknej zieleni CIWF pstrokata gromadka, w której wyróżniały się barwne, jednolicie umundurowane grupy.

Szli trójkami, pochylając ręce w chwili, gdy sztandar oddawał ułkon wyimaginowanej łożu honorowej. Czasem w rękach były czapki, częściej „czapka symboliczna“.

Szli różnie, najpierw słamazarnie, bez energii, potem po paru wskazówkach kierownika defilady mjr. Galinowskiego, sprężysto, równo, energicznie krokiem sportowców. Jeszcze chwilami nie doświadczyło równowagi, odstęp, ale naogół widać było, że będzie dobrze.

Kostiumami panów nie jesteśmy zachwyceni. Kurtki, dobrze zresztą naogół skrojone, są zbyt jaskrawo czerwone. Ni to amarant, ni to wiśnia. Emblematy olimpijskie na piersiach ładne. U białych koszulek — czerwone krawaty. Na nogach białe — żółte buty. Spodnie na próbnej defiladzie szare, — taki będzie strój roboczy na ulicach Berlina, w wiosce. W stadionie olimpijskim będą kremowe, na czym zyska efekt artystyczny. Czapki — stylizowane rogatywki — nie bardzo się udały. Są za małe, za niskie. Ale za to są bar-

dzo polskie. Pół runda amarantowa, pół biała, na przednim rogu znaczek Komitetu Olimpijskiego.

Świetnie wygląda szczerpa ekspedycja pań, cała na biało, w ładnych białych beretach, z czerwonymi szalikami z gazy na szyi. Pierwsza trójka — Walasiewiczówna, Kwaśniewska, Wajsówna — zdobyliśmy napewno złoty medal postawności.

Zaznaczamy jeszcze raz, że był to tylko fragment defilady, że obraz będzie znacznie barwniejszy, gdy za kierownictwem w białych dżokejkach maszerować będą jeźdźcy w barwnych lampasach swych pułków ułańskich, potem jednolita grupa czerwonych kurtek olimpijczyków, gdy pochód zamkna szaro — zielone mundury 6 strzelców. I gdy wszystko odbywać się będzie w świątecznym nastroju stadionu olimpijskiego na tle nielicznych reprezentacji Panamy, Peru, Filipin (przed nami), Portugalii i Rumunii (za nami).

Próba techniczna defilady została połączona z uroczystym przemówieniem płk. Głabisza. Zebrał on wszystkich i dał im błogosławieństwo olimpijskie. Wśród słów o napięciu patosu, zagrzewających do walki, tłumaczących wielkość zadań, znalazły się mądre, silne, proste słowa mentorskie, określające drobniaczko sposób zachowania się, godny olimpijczyków od chwili, gdy wsiada do pociągu, aż do pożegnania z Berlinem.

Potem, tak jak w Garmisch, wzięli się wszyscy za ręce, two-

żąc ogromne kołisko, uściśnili sobie dłonie i powtórzyli krótkie słowa ślubowania: że będą walczyć ambitnie, ofiarnie, lojalnie, dla dobra imienia polskiego.

Czy byli wzruszeni? Czy uświadamiali sobie, że nie są t opuste słowa, tylko zaciąganie wielkiego zobowiązania, odpowiedzialności przed całym społeczeństwem? Tak. Widać było to po rumieńcach na twarzy, po błysku oczu, po sile uścisku.

Nam, widzom, okalającym szczerze ten krąg naszych nadziei, też ścisnęły się serca. Może trochę z żalu, że niewiele z nas będzie tam, w Berlinie, że nie zobaczymy tego kwiatu sportu polskiego na olbrzymim stadionie, gdy powtarzać będą wraz z 6.000 sportowców pięć części świata za Niemcem Ismayrem sakramentalną rotę przysięgi barona Coubertina, która przed 40 laty stworzyła i igrzyska nowożytnie.

Davis Cup pozostaje w Anglii

Australja przegrywa po zaciętej walce

A więc Anglia zdobyła puchar Davisa porażką czwartą z rzędu. O przegranej Australji zdecydowała jednak raczej słaba forma Crawforda, niż świetna gra Anglików.

Okres triumfów Wielkiej Brytanji zdaje się bowiem zbliżać ku końcowi. Zmęczony Perry nie jest już bezkonkurencyjnym mistrzem świata, tenisista nie do pobicia. Cztery lata ciągłej gry, w lecie i w zimie, w Anglii, w Ameryce i Australji nie pozostały bez wpływu na jego formę. Jest on już wyraźnie zmęczony i w grze jego widać pewne zblazowanie i zniechęcenie. Jeśli wygrał w tym roku w Wimbledonie i w pucharze Davisa, to głównie dzięki szalonej rutynie. Austin i Hughes się starzeją, Tuckey jest dobry tylko w debi, tak, że szanse Anglii na zatrzymanie pucharu w roku przyszłym są dość niskie.

Gdy po sobotnich rozgrywkach Anglia prowadziła 2:0, sprawa zdobycia pucharu wydawała się już tylko formalnością: Australijczyki jednak nie zrezygnowali tak łatwo z walki. W poniedziałek Crawford i Quist rozegrali się w czterech setach z mistrzowską parą Wimbledonu. Hughes — Tuckey 6:4, 2:6, 7:5, 10:8.

Australijczyki triumfowali dzięki szybkości i lepszemu zgraniu. Anglicy grali wyjątkowo nierówno. W pierwszym secie cały ciężar gry spoczywał na barkach Tuckeya. Hughes nie istniał poprostu na korcie. Nie umiał on sobie poradzić z zabójczymi serwisami Australijczyków. W drugim secie obraz się zmienił — był to krótki okres, w którym obaj Anglicy grali u szczytu formy. Para angielska wygrywa seta 6:2.

Przewaga Anglików utrzymuje się aż do połowy trzeciego seta. Hughes i Tuckey prowadzą 4:1 i wygląda, jakby mieli już tego seta w kieszeni.

Lecz teraz następuje załamanie się pary angielskiej. Tuckey nie wytrzymał szalonego tempa gry i słabnie w oczach. Hughes sam nie może walczyć.

Crawford i Quist grają teraz koncowo. Drajwy Crawforda naukos koru padają zawsze poza zasięgiem pary angielskiej. Błyskowi gra Quista przy siatce przynosi również wiele punktów Australijczykom. Trzeci set, mimo rozpaczliwej walki Hughesa w końcowych gemach zdobywa Australia. Zdecydowało to o zwycięstwie pary australijskiej. Po 10-minutowej przerwie wzięli oni czwartego seta 10:8.

Był to dzielny pojedynek samotnego Hughesa przeciwko najlepszej parze świata. Tuckey bowiem nie tylko, nie pomagał Hughesowi, ale psuł wszystkie swoje piłki. Crawford-Quist wygrywa i Australia zdobywa pierwszy punkt. Anglia prowadzi 2:1.

Pierwsze spotkanie wtorkowe przyniosło nam nową niespodziankę. Na wypełnionym po brzeź centralnym korcie Wimbledonu Quist pokonał Austina 6:4, 3:6, 7:5, 6:3. Zamiast oczekiwanych 3:1, Australia wvrowała na 2:2.

16.000 widzów ze smutkiem przyglądało się, jak smeczujący Quist rozpra-

ził się z ulubieńcem publiczności, królem stylu tenisowego.

Spotkanie to dowiodło raz jeszcze, iż w nowoczesnym tenisie szybkość, siła i atak znaczą więcej niż styl i finezja. Kunsztowne uderzenia Austina nie posiadają za sobą żadnej siły. Anglik ma szanse na wygranie jedynie z graczami o defenzywnym stylu. Wtedy może on swojego przeciwnika „wyćkać“. W meczu z ciałem atakującym Quistem nie miał wiele do powiedzenia.

Finezji wystarczyło tylko na zwycięstwo jednego seta, w którym to okresie Quist grał dość rzadko. W dwóch ostatnich setach Australijczyk miał bezwzględnie przewagę. Jego smecz i volleye były nieprawdopodobne. Austin był zupełnie zdeklasowany.

Stan gry jest obecnie 2:2 i wszystkie zwycięstwa z Perry-Crawford.

Już pierwsze gemy napelnily Anglików otucha. Perry bowiem gra po mistrzowsku. Crawford zaś w dalszym ciągu przypomina zniechęconego, starzego pana. Anglik góruje nad nim pod każdym względem. Jego wypadki do siatki są niezwykle skuteczne, a gra z głębi kortu bezbłędna. Crawford zdobył większość swoich punktów pierwszym serwisem.

Tempo gry jest ostre. Crawford meczy się przedko: do dalekich pęk biegają bardzo niechętnie. Anglik zdobywa łatwo pierwszy set 6:2, potem drugi 6:3 i donioło w trzecim Crawford zaczyna walczyć. Jest już jednak zapóźno. Perry wygrywa seta, mecz i puchar dla Anglii.

16.000 widzów szaleje z radości. Stałecni Anglicy rzucają kapelusze w górę. Puchar Davisa wędruje po raz czwarty do pięknej szafki w angielskiej Lawn Tennis Association.

Być może, że oraz ostatni. Ameryka bowiem ma apetyt na puchar w roku 1937!

WARSZAWIANKA GRA Z WIEDENIĄ

W czasie gdy reprezentanci piłkarstwa polskiego plażować będą na trawnikach wioski olimpijskiej w Doberitz, w kraju toczyć się będzie normalny ruch.

Warszawianka, chcąc ułatwić rzesom piłkarzom ciężki okres oczekiwania na wyniki z Berlina, organizuje w niedzielę mecz na własnym boisku z udziałem wiedeńskiego Floridsdorfer A. C. Wiedeńczycy zajęli w roku bieżącym miejsce, poczem udali się na Północ. Uzyskali oni tam szereg dobrych wyników, m. in. pokonali lidera Litwy ASK 4:2, Kovas, mistrza Litwy 9:0 i 4:0, reprezentację Litwy 2:0 i mistrza Estonii Tallin 3:2.

Warszawianka wystąpi w najbliższym składzie, to też mecz będzie naprawdę ciekawy. Wiedeńczycy rozegrają zresztą w sobotę mecz z teamem Skra — Gwiazda.

PREZES P. K. OL. PŁK. K. GLABISZ PRZEMAWIA

do zgromadzonych na próbnej defiladzie olimpijczyków polskich.

Idylla w Döberitz

Berlin, w lipcu.

Kto był w czasach wojennych w Doberitz, temu nasuwają się obecnie pewne analogie. W latach ogólnej pogłogi w miasteczku podberlińskim znajdował się również obóz. Przesiadawali w nim potomkowie twórców idei olimpijskiej, o ile nas pamięć nie myli, dywizja saloniczna, której dowódca nie chcąc przylączyć się do armji sprzymierzonych, oddał się pod opiekę Niemcom. Żołnierzy greckich internowano w obozie i jak dzisiaj, tak i wówczas nie łatwy był do niego dostęp. O ile jednak wówczas ostre zarządzania miały swe uzasadnienie w stanie wojennym, to dzisiaj w okresie „wielkiego światła pokoju i zbratania narodów“, wszystkie te drażliwe przepisy, odcinające mieszkańców wsi olimpijskiej od świata zewnętrznego, są wysoce krępujące.

KLASZTOR OLIMPIJSKI

Narzekają przeważnie dziennikarze, którzy z racji swoich obowiązków zawodowych skazani są na ustawiczne szukanie kontaktu z przybyszami ze wszystkich stron świata. Nic dziwnego, że z konieczności szukają oni różnych dróg, któreby otwierały im dostęp do tajemniczego światła. A ponieważ nie brak pomysłowości, więc nie pomagają najbardziej skrupulatne kontrole.

Życie w obozie pulsuje coraz silniej sztem tajem. Z każdym dniem zmniejsza się ilość niezamieszkałych baraków, o ile tem prostactkiem mianem sprofanować wolno gustowne budynki, zarysowujące się ostro swą schludną bielą na tle soczysto zielonych trawników i muraw.

NARESZNIE AMERYKANIE

Coraz więcej mieszkańców, coraz różnorodniejszy ich wygląd. Do piątku główne zainteresowanie skupiało się na imponującej liczbie i jakości ekspedycji japońskiej. Dziś znalazła się ona w cieniu swych amerykańskich konkurentów. Na panów z U. S. A. czekano ze szczególną niecierpliwością. Zdawano sobie sprawę, że z chwili ich przybycia życie we wsi olimpijskiej nabierze zupełnie innego wyrazu. I tak się też stało. Zaledwie pierwszy Yankee przekroczył „rajskie“ wrota.

a już zrobił się w obozie niefrasobliwy, wesóły nastrój. Nie myśląc o odpoczynku, rzucili się na poszukiwania i odkrycia. Poszli oglądać boiska, wpadli gromada do basenu, który rozbrzmiał natychmiast wesółmi okrzykami i śmiechem. Odrzuć czuli się jak w domu, jakgdyby nie przebyli dopiero co paru tysięcy kilometrów.

Porządek życia obozowego jest ściśle ustalony. Mimo to jednak nie odczuwa się krepujących więzów. Od 7 do 9 jest pora śniadania. Nie przeszkadza to śpiochom wylegiwać się w łóżkach do ostatniej chwili, gdyż śniadanie dostają można nie tylko na ogólnej sali ale i we własnym domku. Zresztą mało kto myśli o spaniu.

Wszystkie ekspedycje trenują poza obozem, za wyjątkiem Hindusów, którzy nie wyszli jeszcze poza obręb olimpijskiego siedliska.

Czas między śniadaniem a obiadem wypełnia się różnie. Badź to bez troski na leżakach, bądź też przy konwersacji z sąsiadami i niewinnymi zabawami. Goście uderza, że nikt nie korzysta z wytyczonych dróg i ścieżek. W myśl zasady „prosta linia prowadzi najszybciej do celu“, panowie olimpijscy przemierzają bez skrępowania trawniki i klomby.

Obiad je się między 11—12. Jadłospis jest urozmaicony, poszczególne ekspedycje starają się o jeszcze większe odmiany, korzystając z przywiezionych ze sobą zapasów. Na stole Włochów widzimy więc nieodzwonne „chian ti“, widać, że wino nie znajduje się u nich na indeksie nawet w okresie ciężkiej zaprawy i ostatnich przygotowań przed batalią.

Po obiedzie siesta. Na drzwiach pojawiają się karteczki, zawiadamiające, że mieszkańcy odpoczywają i proszą, by im nie przeszkadzać.

Popołudniu odbywa się ogólny exodus. Szare autobusy przewożą zawodników na place treningowe Reichsportfeldu, gdzie panuje wielkie ożywienie. Chwilowo nie odczuwa się jeszcze ścisłego, niemniej jednak zachodzi już potrzeba ścisłego regulowania używalności niektórych obiektów.

Intensywnie pracują Japończycy. Biegają raz po raz startują. Szaki, Zukuki, Yoshioka i Tanydenki ćwiczą zmiany. Nishida i Ohye próbują skoków, ograniczając się do 4 wzdłownie 3,90 m. Nie pozostają w tyle małe Japonki. Również i one koncentrują pracę głównie na startach.

Na innym odcinku ćwiczą znów pilnie Włoski pod kierunkiem swego amerykańskiego trenera Comstocka, który zabiera się do nich ostro. Chodzi o najlepsze zestawienie sztafety z pomiedzy pań: Dongiovanni, Vala, Bullano, Testoni, Duvillard i Agorni. Testoni i Vala startować będą zresztą również przez płotki.

Spora liczba obserwatorów zgromadziła się dookoła siebie Australijczyk Metcalf, który bez widocznego nateżenia przechodził po raz pierwszy na wysokości 190 cm. Regularnie przemierzają bieżnię Peruwiańczyk Farias, osiągnął w treningu na 5 km. czas 16:09.

Naturalnie przy pracy są nie tylko lekkoatleci. Do późnego wieczora ugnają się koszykarze i hokeiści. Zwolna pustoszeje stadion, rozlega się turkot motorów, uwożących zawodników na dobrze zasłużoną wyczerzę.

R. B.

U wioślarzy, na odjeździe

Bydgoszcz, 28 lipca.

Ostatni jeszcze raz przed odjazdem wioślarzy-olimpijczyków z Brdyjszcza do Poznania i dalej — do Berlina, wpałem do obozu. Zobaczyłem tam zadowolone miny, chciały pakowanie się nie należy do przyjemności. Nerwowe nastawienie przedolimpijskie znikało zupełnie. Teraz pozostałe oczekiwanie sygnału startowego w Grünau.

Miałem możliwość dokładnego obserwowania Vereya od chwili wyjazdu, jak przez radio udzielił Kenel. Mistrz Polski i Europej denerwował się długim oczekiwaniem na owa eliminację, która w pewnej mierze przerywała mu trening celny dochodzenia raptownego do formy.

Dziś Verey i jego partner, Ustupski, powrócili właśnie z wioślarskiej cery-

monji zaślubin Krystyny Pankówny i Edmunda Treuchla, gdzie pełnili rolę świadków. Oczywiście sa w humorze, który wzmógł się, gdy do Bydgoszczy przywieziono łódzie, zakupione dla nich w Anglii. Szkoda tylko, że nie było już czasu na zbadanie stanu przyszłych łodzi, które nieodkrywane pojadą dalej do Niemiec.

W przyszłym roku na starcie bydgoskim stanie nowy skiffista... Ustupski, który już obecnie opanował technikę jedynki i podobno idzie w ślady Vereya. Ponieważ ten ostatni ma w sezonie następnym pauzować, ciekawe są już dziś projekty obsadzenia dwójki podwójnej (na ten czas) przez inż. Bujwidę. Wchodzi w rachubę inż. Balićki, względnie Braun. Ale to wszystko jeszcze plany dalekie.

Z. K.

F. A. C. WIEN, NIEDZIELNY GOŚĆ WARSZAWIANKI

Od lewej: Leinweber, Pörscht, Cerwenka, Schilling, Hradecki, Do stal, Fiala, Kerner, Seidl (trener), siedzą: Wolf I, Bernard, Scharl, Wolf II, Lux.

EKWILIBRYSTYKA MOTOCYKLOWA

znany zawodnik i konstruktor Rudawski — popisuje się jazdą „bi-gurową“ na stadionie w Łazienkach

GRYF TORUŃSKI REPREZENTUJE POMORZE W WALKACH O WEJŚCIE DO LIGI

Od lewej: Suchocki, Ziolkowski, Trojewski, Trenk, Fraszczak, Wierzechowski, Jezierski, Wierzeski, Wyczynski, Karczew i Kominek.

H. C. P. (POZNAŃ) — GRYF (TORUŃ) 2:1

Konopa atakuje bramkarza toruńczyków.

TERAZ PADNIE BRAMKA!

Volgt (Ł.T.S.G.) strzelił ją podczas meczu z Unią (Lublin) 3:1.

Wiktor Junosza - Dąbrowski

Fakty, o które prosi P.Z.B.

Na wstępie umieszczonego w Nr. 51 „Przeglądu Sportowego” artykułu, zawierającego projekt zmiany sposobu sędziowania sportów bokserskich, napisałem:

„Ze metoda sędziowska w boksie wymaga oddawna reformy — zdawali sobie już od dłuższego czasu wszyscy sprawę. Coraz częściej bowiem i coraz jaskrawsze, można by powiedzieć (tu zecer opuścił wiersz „coraz bezczelniejsze pomyłki”) sędziowskie sprawy, iż boks zatracił coraz bardziej szlachetne cechy rycerskiego sportu, a uodabniał się zaczął do napastnictwa z cyrkowych turniejów. Zaczynał stawać się taką samą „budką” z tą różnicą, że tam umawiają się zapalczyki, a tu zgóry umawiali się, zgóry ustalali wynik sędziowie.

Pogrążeni w zawile obliczenia, mające wykażać, ile „punktów” w tabeli i ile „głosów” na zebraniu przysporzy faworyzowanemu klubowi każdy świadomy fałsz — panowie sędziowie nie widzieli i nie czuli, jak pogrążają w ocean fałszu, jak zatruwają całe życie sportowe.”

Naskutek tego artykułu, zarząd Polskiego Związku Bokserskiego zwrócił się do redakcji „Przeglądu Sportowego” i równocześnie do Związku Dziennikarzy Sportowych R. P., prosiąc o zważenie na to, że w rzeczywistości konkretnych wypadków wzgl. nazwisk sędziów, pod adresem których zarzuty wypowiedziałem. To dlatego, że PZB pragnie raz na zawsze usunąć sędziów, którym fałszerstwo się odowodzi.

Bardzo ucieszyłem się, że wystąpienie moje okazało się tą ostatnią kropką, która przechyliła szalę, że zarząd PZB przystępuje na naradzie do gruntownej „czystki” i zabrałem się do gromadzenia materiałów, odwołując się do gotowości ich przedstawienia.

W imieniu...

Obecnie otrzymałem list następującej treści:

„W imieniu i z polecenia Polskiego Związku Bokserskiego proszę o dostarczenie najdalej do 5 dni dowodów prawdy na twierdzenia, przytoczone przez Pana w artykule „Dwu sędziów na ringu — to najlepsze wyjście”, umieszczonym w „Przeglądzie Sportowym” Nr. 51 z 19 czerwca 1936 r.

Jeżeli wezwaniu powyższemu nie uczyni Pan Redaktor zadość, będę zmuszony do wniesienia skargi prawniczo — karnej na zarządzie art. 255 i nast. k. k.

Pelnomocnictwo dla mnie znajduje się do wglądu w mojej kancelarii. Z poważaniem Marjan Linke, adwokat.”

Nie odraża zrozumiałem sens tego listu. Czy chodzi o to, bo tak wygląda — bym odpowiedział, że dwu sędziów na ringu — to najlepszy system sędziowania? Nie czuję się na siłach; to może udowodnić tylko do świadectwa praktycznego. A jeśli okaże się, że nie — to mnie pociągną do odpowiedzialności sądowej?

Wreszcie zrozumiałem — choć rzecz wydawała się jeszcze bardziej nieprawdopodobna: zarząd Polskiego Związku Bokserskiego — to jedynie w całej Polsce ludzie, którzy nie widzą, co się w boksie polskim dzieje, którzy nie chcą widzieć, albo nie chcą przyznać, że sędziowie na każdym kroku świadomie fałszują wyniki, którzy gadają, że wszystko jest w tej dziedzinie idealnie w porządku i że w stosunku do aniołów — są

dziś popamiętam ohydne oszczerstwo, że zniesławiliem ich, że ludzi czytających jak tza obrzucilem błotem.

Czy zarząd PZB nie czytał prasy sportowej? Czy nie czytał na przykład w Nr. 36 „Przeglądu Sportowego”, w sprawozdaniu Wojciecha Trojanowskiego z mistrzostw Polski w Łodzi, pod soczystym podtytułem „Dziwny komplet” słów następujących:

Klasyfikacja komplet

„Ody nad deskami ringu pojawiała się tyś głowa p. Moskala i rozemniaczona twarz p. Wendego lub paru pomorzan, a na ringu zielone spodenki walczyli, wiało odrazu pomykami. Najczęściej słusnie. Omyłki, to rzecz ludzka, zdarzają się często. Ale czy to nie dziwne, że zdarzają się zawsze, gdy owi panowie stawiają swe oceny. I czy to nie dziwne, że właśnie oni zjawiają się zawsze na swych stołach, gdy trzeba się właśnie omylić, gdy trzeba pogwałcić sprawiedliwość, gdy trzeba pomóc ulubionemu PZB. Ze pod tym względem są oni niezawodni?”

Albo rozbijająca dziecienna naiwność, tru-

dna do wybaczenia kierownikom państwowej organizacji, albo... W każdym razie, stając w obronie sędziów, PZB się w najlepszym wypadku ośmiesza. Lecz to jego rzecz. Moja rzecz — dostarczyć dowodów.

Boks nie jest taką np. lekką atletyką, gdzie wynik mierzony jest sekundą i centymetrem, mierzony z matematyczną ścisłością. Kto wygrał mecz bokserski, udowodnić cytrami nieposob. Cyfry na kartkach sędziowskich wyrażają tylko osobiste wrażenie. Lecz jeśli osobiste wrażenie sędziego, znawcy, nie zgadza się z wrażeniem znacznej większości innych znawców — można, wolno mówić o pomyłce. Jeśli zaś takie pomyłki sędziego — znawcy występują regularnie i zawsze na korzyść pewnego klubu, czy pewnego okręgu — wolno i należy mówić o pomyłce świadomej i celowej, o świadomym fałszowaniu wyniku. Jeśli zaś w dodatku dany sędzia, czy dani sędziowie, zajmują miejsce przy stołku regularnie, kiedy „dopomóżcie” danemu klubowi czy okręgowi byłoby dlań korzystne, można, wolno i należy mówić o planowaniu „pomyłki” zgóry, a więc o uprze-

dziej umowie. To jest rzecz zupełnie oczywista dla każdego, kto nie usiłuje ukryć prawdy.

Oto fakty

P. Z. B. prosi o wskazanie faktów i nazwisk. Dobrze. Na początku przypomnę słynną aferę sędziego Marynowskiego, którego udowodniono, którego zdyskwalifikowano. To jest jeden fakt i jedno nazwisko. Dalej, wezmę tylko wypadki z sezonu 1935-36.

A więc: 24 listopada 1935 w Poznaniu podczas meczu Warta — Wawel sędziwie wbrew oczywistości przyznali walcarzowi Kraszy nie zwycięstwo nad krakowianinem Kolonko. Kto i jak punktował — PZB znajdzie w swoim archiwum. 16 grudnia 1935 w Poznaniu p. Moskal przeciw osobie którego zgóry były zastrzeżenia, zdyskwalifikował bez powodu walczącego z Kajnarzem Łodzia Wójniakiewiczem, co nawet poznańska publiczność przyjęła gwałtem. Na tymże meczu p. Moskal dał również bez powodu ostrzeżenie Spodkiewiczowi podczas walki z Rogalskim. Podczas tego meczu sędziowie punktowali (nazwiska w kartach punktacyjnych)

ogłosili niezasłużone zwycięstwa Rogalskiego i Pilata. Tytuł sprawozdania w „Przeglądzie Sportowym” brzmiał: „Warta nie potrzebowała pomocy sędziego”. 6 stycznia 1936 podczas meczu Warta — Skoda p. Wende jako sędzia ringowy wyraźnie faworyzował Wartę. W sprawozdaniu p. Stanisława Rothertha czytamy pod tytułem „Niepotrzebna sfornienie” „Najgorsze to, że p. Wende jako sędzia ringowy nie potrzebował tak ulegać niefortunnej widowni poznańskiej, nie potrzebował wyłapywać skwapliwie każde najdrobniejsze podziękowanie się warszawianów i patrzeć przez oczy na listone przekroczenia poznańczyków”. 1 lutego 1936, podczas meczu o drużynowe mistrzostwo Polski, komplet sędziowski w składzie Wende, Piotrowski, Schilke przyznał na osłupienie całej widowni i wszystkich znawców zwycięstwo walczałowi Sipińskiemu nad łodzianinem Darkowskim, który miał oczywiście przewagę. Ten fałszywy wynik zadecydował o zwycięstwie Warty 9:7, która przy sprawiedliwym wyroku byłaby pokonana. 23 lutego 1936 podczas spotkania o mistrzostwo

drużynowe Polski pomiędzy Wartą a Skodą przyznano z oczywistą szkodą warszawianowi Czortkowi remis po walce jego z Sobkowikiem. Wynik ten również zadecydował o ostatecznej punktacji 9:7 dla Warty. Sędzia ringowym znowu był p. Wende.

Kto niszczy boks

Przechodzimy do mistrzostw Polski w Łodzi. Było tam dziwnych, cudownych wydarzeń dużo. Ostatnim, który przeżył szalę i spowodował złamanie przez kierownika boksu warszawskiego elementarnych zasad dyscypliny, lecz który musiał każdego uczelnego sportowca wyprowadzić z równowagi, był ten, kiedy Ostrowskiemu daną zwycięstwo nad Seweryniakiem. Oto fragment ze sprawozdania red. Trojanowskiego: „Na stała chwila zupełnej ciszy. Potem gdzieś, ktoś w środku sali wstał i krzyknął na cały głos: sędziowie, niszczycie boksa! Dwu sędziów w tem spotkaniu zmienił: Darda, Moskal, Schilke. W tem samym sprawozdaniu znajdujemy ustęp: „Tak, masz rację — odpowiedział drugi sędzia, z wytkniętymi oburzenia na twarzy. Po walce przewidział wynik jest trudny, ale zato bardzo łatwo go zgadnąć jeszcze przed walką. Potem obaj machnęli ręką. Było to moralne — spełnienie...” Wreszcie: „A jeśli dzisiaj zielone barwy najbardziej zasłużonego klubu pięściarskiego straciły w Polsce na popularność, to tylko wina sędziów. Niechże im pozostanie na drugi raz za taką haniebą przysługę — zgóry podziękuję”.

Tym apelem chciałbym zakończyć. Nie chcę już poruszać uchwały sędziów warszawskich, którzy wskazali imienne, jako tych, którzy naruszają jaskrawie zasadę fair-play w sporcie pp. Suszyńskiego (przewodniczący wydziału spraw sędziowskich PZB, a równocześnie... kierownik drużyny Warty) Bielewicz, Moskala, Wendego, Gorczyńskiego i Lewickiego, nie chcę przedstawiać dalszych faktów, na które mi zwracają uwagę w listach całej Polski. Chcę skończyć na tym tak słusznym apelu... Nie wiem, czy PZB przekonałem. Są ludzie, którzy chcą być ślepi. Jeśli będą się przy ślepotcie upierać, uczynią, złożone w sądzie pod przysięgą przez dzielników świadków — otworzą im oczy.

Mnie nie o sensację dziennikarską chodzi — nie należałem nigdy do towarów sensacji, do tych, którym chodzi o sam hałas, o sam rozryk. Kilkuosobienność moja działalność dziennikarska i organizacyjna świadczy o tem dobitnie. Mnie chodzi o dobro sprawy. Jeśli wystąpiłem, po tak długim milczeniu, do ataku, to dlatego, że jako jeden z pionierów boksu polskiego nie mogłem ścierpieć, by go w podobny sposób deprawowano, by go w podobny sposób kompromitowano.

Sędziom, p. zapamiętajcie się z plamem PZB, że chce on podwórkę swe oczyścić z śmieci. Zbierałem i zbieram dalej dowody nie po to, by się przed czołm bronić, a po to, by pomóc w łepieniu zła. Wierzę, że czynię dobrze, i że wystąpienie moje swój skutek wcześniej czy później osiągnie.

Już bliski dzień powrotu... Rozmowa z kierownikami piłkarzy Cracovii

Kraków, w czerwcu Do iluzorycznych bram pałacu „Illego” ktoś się dobija. Po jednorocznym pobycie w klasie A jedenastka Cracovii zdobyła mistrzostwo i szykuje się do powrotu w szeregi ekstraklasy. Narazie biało-czerwoni nie przebrnęli jeszcze przez sito rozgrywek eliminacyjnych. Ale już niezdają...

W dzień po użnaniu Cracovii mistrzem okręgu rozmawiamy z dwoma kierownikami klubu. Wiceprezes klubu p. dr. Czapiński i kierownik sekcji p. kpt. Wawrzek mówią nam o nastrojach i sytuacji w klubie.

Pierwsza reakcja

— Wiadomość o spadku przepojła nas uczuciem goryczy — oto słowa, jakie słyszymy na wstępie. — Byliśmy przeświadczeni o tem, że nasz spadek jest nieusprawiedliwiony ani ze względów sportowych ani też organizacyjnych.

— Niemniej nie ogarnęła nas rozpacz ani defetyzm. Wprost przeciwnie, można nawet stwierdzić, że zwarty się nasz szereg, ci co dotychczas stali od nas oddaleni, wrócili do „czynnej służby”.

Sanacja psychiczna

— Na jednym z pierwszych posiedzeń postanowiliśmy rozpocząć od sanacji moralnej i psychicznej graczy.

— Rozpoczęliśmy pracę systematyczną i możemy dziś stwierdzić, że ten rok spadku z ligi był — jeśli nie potrzebny — to jednak zbawiczny w skutkach. Zaczęto od pogadanki z graczami. Chodziło nam o to, aby sementować ich duchem szlachetnej rywalizacji i koleżeństwa. Ludziom, którzy mieli na oku jakiegokolwiek inne względy powiedzieliśmy, że musimy nas opuścić.

Rekord olimpijski w klubie A-klasowym

— W efekcie jesteśmy chyba jedynym klubem

z A-klasowym o tak rozległy rozbudowie sekcji. Daliśmy jednego olimpijczyka w sekcji atletyce, kilku w koszykówce, a podstawą w reprezentacji hokejowej jest nasza drużyna.

— To wszystko dało się wytworzyć przy harmonijnej i wyjątkowej pracy zarządu, który systematycznie rozdzielał swe agendy. A więc „ojcem klubowym” został p. k. Młodnicki, urzędującym prezesem dr. Czapiński. Wodzem sportowym dr. Lustgarten, kierownikiem „sekcji od gadania” Zygmunt Nowakowski, a „necenasem” adw. dr. Kwieciński. Sekcję piłkarską objął kpt. Wawrzek, mając do pomocy doświadczonych Synowca i jeszcze kilku pracowitych kolegów.

Nacisk na kondycję

— Pierwszą rzeczą, która rzuciła się w oczy nowemu kierownikowi sekcji, był brak kondycji fizycznej. O ile pod względem techniki piłkarskiej byliśmy mimo spadku na jed-

nym z pierwszych miejsc w Polsce, o tyle zaważyły siły fizyczne.

— Treningami drużyny kierował jeden z graczy — narazie nieczynnych spowodu kontuzji, Karol Kosok — i jego wskazówkom podporządkowała się cała sekcja. W drużynie powstał naraście duch zdrowego koleżeństwa i szczerze przyjaźni.

— Staraliśmy się celowo wprowadzić graczy w nastrój lat ubiegłych. Kaluza, Synowiec i dyr. Kowalski odbywali pogadanki. Kaluza udzielał im wskazówek technicznych, Synowiec, dyr. Kowalski i kierownik sekcji mówili o wzorach i dziejach wielkiej przelotności.

Zespolenie duchowe

— W ten sposób zespolili się duchowo jedenaastka, a praca na boisku dała jej stuprocentową wytrzymałość. Podczas gdy dawniej druga połowa meczu kończyła się przeważnie rezultatem mniej korzystnym niż pierwsza,

Tłoczyński bije Hebdę

W poniedziałek odbył się w Wejherowie mecz finałowy o mistrzostwo tenisowe wybrzeża morskiego. Tłoczyński zwyciężył niespodziewanie Hebdę w trzech setach 6:2, 9:11, 6:4. W półfinałach Tłoczyński wyeliminował Tomczyńskiego 6:1, 6:1, a Hebda wygrał z Hemplem 6:3, 6:3.

W grze pojedynczej pań niespodzianką było zwycięstwo Putzówny nad mistrzynią Pomorza Bockową 6:2, 9:7.

POLSKIE RAKIETY W GDANSKU

W śróde rozpoczęły się wstępne rundy międzynarodowego turnieju tenisowego w Sopotach przy udziale zawodników reprezentujących 14 państw.

W grze pojedynczej panów rozstawieni zostali Henkel (Niemcy), Hebda, Kukuljewicz (Jugosławia), Kho-Sin-Kie (Chiny), Lund (Niemcy), Metaxa (Austria), Denker (Niemcy), Del Castillo (Argentyna).

Tarłowski gra w ósemce Henkla, Spychała w ósemce Lunda. Tłoczyński w ósemce Metaxy.

RZESZÓW — JAROSŁAW W TENISIE 6:3 W Rzeszowie odbył się na kortach Barłochy mecz tenisowy pomiędzy reprezentantami Jarosławia i Rzeszowa. Jarosław wygrał mecz 6:3, 6:3.

Spotkanie tenisowe o drużynowe mistrzostwo Polski między B. K. S. z Bydgoszczy, a

T. K. L. T. z Torunia zakończył się zwycięstwem Bydgoszczan w stosunku 4:3. Punkty dla B.K.S. zdobył Klawery Tłoczyński w singlach i dublach.

MISTRZOSTWA PŁYWACKIE WILNA

Na jeziorach Trockich odbyły się za wody pływackie o mistrzostwo okręgu, które przyniosły następujące wyniki: 100 m stylem klas. — Janicki (Ognisko) 1:34.4 sek., 400 m stylem dnu. — Stankiewicz (Ognisko) 6:13.5 sek., 100 m na znak — Pimicki (AZS) 1:48 sek., Sztafeta 5 x 50 m wygrał zespół AZS-u w czasie 3:05 sek., sztafeta 3 x 100 m stylem zmiennym wygrał Ognisko w czasie 4:36.1 sek., 100 m styl. dowolny panów wygrał Stankiewicz (Ognisko) 1:12.9 sek., 200 m stylem klasycznym panów — Pimpicki (AZS) 3:37 sek.

POLSKI ZWIĄZEK PŁYWACKI nie zgodził się na przełożenie meczu wapielowego o wejście do Ligi Pogoń — KSZO (Giszowice), wyznaczonego na ubiegłą niedzielę, wobec czego Pogoń pozbawiona w tym terminie swych najlepszych graczy (Kot III, Wojnarowicz, Rogowski, Chośowski), którzy bawili na kursie instruktorskim w Warszawie, oddała przeciwnikowi punkty walkowerem.

SEKCJA PŁYWACKA POGONI lwowskiej zaprosiła drużynę warszawskiego Delfina do Lwowa na rozegranie dwu spotkań w dniach 15 i 16 sierpnia.

Jeden z czołowych dzienników praskich — „Narodni Listy” — rozpoczął już druk w odcinkach polskiej powieści sportowej A. Rekszy i M. Strzeleckiego „Wielka gra”, którą uprzednio drukował „Przegląd Sportowy”, a obecnie przełożył na język czeski dr. Józef Becka.

Aleksander Reksza a Marjan Strzelecki

VELKÁ GRA

Sportovní román

Z polštiny přeložil Dr. Josef Becka

Oto, jak reklamują „Narodni Listy” prace polskiej spółki autorskiej:

...w wieczornych Narodnich Listach drukować będziemy powieść, która przykuje uwagę naszych sportowców w ogólnosci, a piłkarzy w szczególności. Polska praca Al. Rekszy i M. Strzeleckiego — „Wielka Gra” — odzwierciedla obraz życia na boisku footballowym w klubach, przy zielonym stole. Nie jest to zwykły roman powalany na cześć piłkarzy-bohaterów. Jest to część życia napisana przez ludzi, którzy sport dobrze znają, a co więcej mają talent i potrafią pisać. Nie szczędzą ironii tam, gdzie jej trzeba, nie ukrywają tego, że w pilce nożnej tkwi więcej anizeli zwykła zabawa, czy ćwiczenia cielesne. Szukają i znajdują prawdziwy moral sportu. Ażkolwiek powieść kreśli polskie środowisko, plansza jest jednak tak, że akcję możnaby przenieść i na nasze stosunki.

„WIELKA GRA”

jest do nabycia we wszystkich kioskach Ruchu i filjach księgarni Gebethner i Wolff. Cena zł. 4.50.

Ćwierćfinały pucharu Polski

WARSZAWA — KRAKÓW

Po wygranej z Lublinem spotka się obecnie jedenastka Krakowa z reprezentacją stolicy. Kraków jest w rozgrywkach tych w szczególnie dobrej sytuacji, gdyż może dysponować klasami Cracovii, nie ustępującymi graczom ligowej, podczas gdy inne okręgi zdane są na „prawdziwy” poziom klasy A. W

Nabożeństwo żałobne za spó kój duszy ś. p. ppłk. Stefana Lotha odbędzie się w czwartek 30 b. m. o g. 17 w kościele Ewan gelicko — Augsburgskim, Kró lewska 19, o czem zawiadamiają:

ZARZĄD P. Z. P. N. i K. S. POLONIA

Jeszcze nie koniec brak 300 złotych

Roger Veray wyjechał już na Olimpiadę, a kosztą jego wysiłki nie zostały jeszcze pokryte przez naszych czytelników. W tej chwili brak jeszcze 296 zł.

To też nie zamykamy jeszcze naszej zbiórki, mamy wciąż nadzieję, że ofiarność naszych czytelników, poruszająca pierwsze wieści z Berlina, że ofiary posypią się. Pamiętajmy bowiem: Polski Komitet Olimpijski mimo wysłania licznej i doborowej ekspedycji, jest wciąż w ciężkiej sytuacji finansowej, wciąż potrzebuje pieniędzy.

Ofiary należy wpłacać na konto PKO. Nr. 18-560 Związku Dziennikarzy R. P., oddział Warszawa na: „Fundusz wysłania Veraya na Olimpiadę”.

Do dziś zebraliśmy:

Poprzednia lista składek	862.44
A. Ehrenkreutz (Warszawa)	5.—
Janina i Cz. Matowiec (W-wa)	4.—
J. Obyrchat (Zamość)	2.—
J. Cholewicki (Częstochowa)	2.—
M. Margielowa (Sieradz)	1.50
K. Krzysztowicz, maj. Rzućlina	17.—
z niewypitych kointail	
TG. Sokół, Inowrocław, zebrane	
na czwórmezu lekkoatletycznym	
Razem zł. 903.80	

Golgota olimpijska piłkarzy

„Piłka nożna miała jakoś szczęścia do Olimpiad. Nie było jej w historycznym roku 1896 w Atenach, ani w czterech latach później w Paryżu, ani też w St. Louis.

Pierwsze nieśmiałe próby rozpoczęcia futbolu o ideę bar. Coubertina widzieli dopiero w „nadetatowych” Igrzyskach w r. 1906 w Atenach. Wówczas to obok normalnego programu, urządzono turniej piłkarski z udziałem drużyn duńskiej, reprezentacji Saloniki i reprezentacji tureckiej Smyrny. W ostatecznej klasyfikacji pierwsze miejsce zajęli Duńczycy przed Turkami i Grecją.

PIERWSZE KROKI

Gdy w roku 1900 powierzono organizację Igrzysk olimpijskich Anglii było rzeczą oczywistą, że tym razem nie obyjdzie się bez futbolu. W Londynie odbył się też turniej zakroczony na nieco szerszą skalę.

Obok Anglików znaleźli się Duńczycy, Holendrzy, Szwedzi i Francja aż w dwu wydanach. Zapowiedzieli się również Węgrzy i Czesi, ale skrewili. Pelnym triumfem odnieśli naturalnie Anglicy, przyczem nie brak było oryginalnych wyników. W pierwszym rundzie Danja pokonała Francję 9:0, a Anglię — Szwecję 12:1. W drugiej kolejce Danja rozgromiła Francję 17:1, Anglię równocześnie zwyciężyła Holandję 4:0. W finale Anglicy zdystansowali tylko 2:0 Duńczyków, a Francuzi zebrałszy w kupie 1:21 bramek, zrezygnowali z dalszej zabawy i nie stawili się Holendrom. Lista klasyfikacyjna miała więc następujący wygląd: 1) Anglia, 2) Danja, 3) Holandia.

PILKARZE RÓWNOUPRAWNIENI
Próba ateńska, a przedewszystkiem londyńska, wykazała dostatecznie atrakcyjność widowiskową piłki nożnej, to też w Sztokholmie w r. 1912 znalazła się ona w oficjalnym programie olimpijskim.

Obok lekkiej atletyki stanowiła ona główną oś zainteresowania i w niemałym miarze przyczyniła się do rozwiązania problemów finansowych olbrzymiej, jak ona owe czasy, imprezy. Również pod względem sportowym stanął turniej na wysokości. W Sztokholmie miały się bowiem reprezentacje jedenastu państw. Była więc Anglia, Austria, Danja, Finlandia, Holandia, Norwegia, Niemcy, Rosja, Szwecja, Węgry i Włochy.

ALBION WCIAŻ GÓRA

Mimo wzmożonej konkurencji, supremacja Anglii (amatorskiej) ani przez chwilę nie była zagrożona. Turniej obfitował potem w szereg ciekawych spotkań. Holandia dopiero w przedłużeniu zdołała uporać się ze Szwecją 4:2. Przedłużenia wymagało również spotkanie Finlandii z Włochami, zakończone 3:2. Z ciekawszych wyników należy zanotować zwycięstwo Austrii nad Niemcami 5:1 i kleskę jej z Holandją 1:3. Węgrów, aspirujących już wówczas do ekstraklasy, spotkało przykre rozczarowanie. Przegrana z Anglią 0:7, nie dała się w żaden sposób usprawiedliwić. W półfinale Danja znów okazała się lepszą od Holandii, która uległa w stos. 1:4.

Po przeciwnie stronie Anglia bez natężenia wykończyła Finów w stos. 4:0. Finał przyniósł ciekawą walkę, Duńczycy strzelili wprawdzie Anglikom dwie bramki, jednak sami stracili cztery. Klasyfikacja wypadła więc identycznie jak w Londynie: 1) Anglia, 2) Danja, 3) Holandia.

Turniej pocieszenia cieszył się również zwycięstwami. Niemcy zdobyli w nim rekord bramkowy, bijąc Rosję 16:0. Włochy wygrały nieoczekiwanie ze Szwecją 1:0, a Austria zwyciężyła skromnie 1:0 Norwegię. W półfinale Węgrzy pobili Niemców 3:1, Austria Włochów 5:1. Finał był wewnętrzna austro-węgierską sprawą i zakończył się triumfem Budapesztu w stosunku 3:0, co nie należało do czasów tych do rzadkości.

W OPARACH KRWI

W roku 1916 młodzież zamiast na arenach sportowych walczyła na „boiskach” Flandrii, Wogezów, Polski, Ukrainy, Syrii, Bałkanów. Hasło olimpijskie nie miało, niestety, tej sily, co w starożytności. Nie zdołało ono powstrzymać krwawych zmagających i zebrać powaśnionych u ołtarza pięknej idei zbratania. Stadion berliński, na którym miały się odbyć igrzyska roku 1916 pozostał opustoszały.

GDY UCICHŁY SURMY...

Pierwsza powołenna Olimpiada w Antwerpi w roku 1920, miała kadłubowy charakter, ze względu na wyeliminowanie z niej państw Centralnych. Mi-

mo to turniej piłkarski zgromadził 15 państw. Poraz pierwszy pojawiły się na maszce barwy niepodległej Czechosłowacji i Zjednoczonego Królestwa Serbów, Kroatów i Słowenów. Poraz pierwszy zawitali też piłkarze Czarnego Lądu, reprezentowani przez Egipt. W grupowaniu sił dokonano się tym czasem poważne zmiany. Na horyzoncie pojawiły się nowe potence.

Okazało się, że amatorzy angielscy nie są więcej w stanie zapewnić Albionowi supremacji. Widomym znakiem tego była kleska z mało cenioną Norwegią 1:3. Nie lepiej powiodło się Danii. Posłużyła ona za odciskanie, będącej dopiero w zarodkach, potęgę hiszpańską. Wynik 1:0 chwilowo wystarczył, by barwy państwa pirenieskiego nadal powiewały wesoło na maszce.

Czesi, znane i uznane mocarstwo piłkarskie, pokonali pobratymców ługoski 7:0, Norwegię 4:0, Francję 4:1 i pewni swego czekali na... drugiego finalistę.

Stała się nim Belgia, która w pamiętnym tym roku osiągnęła szczytową formę, w jakiej nie miała się już nigdy

później znaleźć. Przez pierwszą rundę przeszła bez gry.

Tymczasem Szwecja po łatwym zwycięstwie nad Grecją 9:0, zetknęła się z Holandją, która wyeliminowała Luksemburg 4:0. Po przedłużeniu na placu została Holandia, wygrywając 5:4. Tutaj jednak nemezis dosięgnęła również trzeciego przedwojennego potentata. Belgia pobawiła bowiem Hiszpanów 3:1, odniosła nad swym odwiecznym rywalem niemiejszy triumf. Wygrała 3:0 i stanęła oko w oko z forytowanymi Czechami.

Gra z mejsca była gorąca. Czesi, czując się zbyt pewnie, wkrótce przekonali się, że zrobili niedokładny rachunek. Gospodarze grali z olbrzymim entuzjazmem i prowadzili 2:0. Nerwy Czechów nie wytrzymały, zrobili skandal, jakiego nie zna historia olimpijska. Nie chcąc zgodzić się na orzeczenie sędziego, zesłali z boiska i zostali... zdyskwalifikowani.

U SZCZYTU ROZWOJU

Rok 1924 przyniósł najwspanialszy rozkwit olimpijskiego piłkarstwa. 22 państwa zgłosiły swój akces. Wśród nich zabrało Anglii, Danii i Austrii, nie znalazło się również miejsce dla wciąż

jeszcze bojkotowanych Niemiec.

Poraz pierwszy zdecydowali się próbować szczęścia również polscy piłkarze. Poraz pierwszy staneli w cieniu sztandaru olimpijskiego piłkarze z morską z Urugwaju i Stanów Zjednoczonych. Nie liczono się z nimi zbyt wiele umiela, a jakim cudem mieliby być lepsi ich południowi sąsiedzi?

I stał się cud! Rozpoczął on się jeszcze przed Olimpiadą. Świątek piłkarski zaalarmowany został sensacyjnymi rewelacjami z meczów, rozegranych przez Urugwaj przed Olimpiadą. Jeszcze im jednak nie dowierzano. Urugwaj rozpoczął wspaniały marsz i już w trzeciej rundzie prowadził stosunkiem bramek 15:1. Na rozkładzie znalazła się Jugosławia 7:0, USA 3:0, Francja 5:1. Pierwszym poważnym przeciwnikiem okazała się dopiero Holandia, która skapitulowała w skromnym stosunku 1:2. W tym czasie nikt już nie wąbił w ostateczne zwycięstwo egzotycznych piłkarzy, których nazwiska zyskiwały na całym świecie niebywałą popularność.

NIESZCZĘŚLIWY DEBIUT

Start Polski nie wypadł pomyślnie.

Natrafivszy z mejsca na Węgrów, kt6 rzy zmobilizowali całą swą wielką gwardię, niemającą już wiele wspólnego z amatorsztem, przegrała reprezentacja nasza 0:5. Trziumf zwycięzców nie trwał długo, już w następnej grze ulegli Węgrzy Egipcjanom 0:3, a ci skolei nie wytrzymali naporu Szwedów (5:0). Szwedzi mieli zresztą wspaniały start. Przeszedłszy bez walki pierwszą kolejkę, w drugiej rozgromili mistrza olimpijskiego z r. 1920 Belgię w kompromitującym stosunku 8:1. W półfinale powoli im się noga i przegrali ze Szwajcarią 1:2. Szwajcaria, która doszła do finału miała ciężką drogę.

Po zwycięstwie 9:0 nad Litwą, do brze przyszło namozollić się z Czechami, którzy ulegli dopiero po przedłużeniu 1:2. Skolei przyszło stanąć w Włochom. Zadanie napewno niefatwe, przyniosło Helwetom nowy sukces 1:0. Na skuteczne oparcie się Urugwajowi nie starczyło już siły i umiejętności. Urugwaj wygrał 3:0 i zdobył olimpijski laur. W spotkaniu o trzecie miejsce Szwecja zremisowała z Holandją 1:1, w drugim spotkaniu wygrała 3:1. Klasyfikacja: 1) Urugwaj, 2) Szwajcaria, 3) Szwecja.

INWAZJA EGZOTÓW

Sukces Urugwaju wywołał w Europie konsternację i spowodował to, że na następnej Olimpiadzie w Amsterdamie znaleźli się Argentynczyści, Meksykanie i Chile. W sumie zebrało się tam 17 państw. Poraz pierwszy od roku 1906 pokazali się na szerszej arenie również piłkarze tureccy. Nie było na tomiast państw środkowo-europejskich, które wprowadziły zawodowstwo.

Nie wszystko co zza morza było dobre. Chile odpadło z mejsca, przegrywając z Portugalią 2:4, podobny los spotkał Meksyk, który zebrał ciężkie ciosy od pokornych Hiszpanów 1:7. Doskonale wprowadziła się natomiast Argentyna: zwyciężyła USA 11:2, Belgię 6:3, Egipt 6:0.

Urugwaj rozprawił się tymczasem z Holandją 2:0, rozwał wygórowane ambicje Niemców 4:1 i zwyciężył Włochy 3:2. Finał pomiędzy południowo-amerykańskimi potęgami miał dramatyczny przebieg. Pierwsze spotkanie, mimo przedłużenia, zakończyło się remisem 1:1, w drugim Urugwaj wygrał najsłabiej 2:1. Ciekawie ułożyły się losy Włochów. Po zwycięstwie nad Francją 4:3, zremisowali, mimo przedłużenia, z Hiszpanią 1:1, by w następnej grze pokonać ją nagie 7:1. Na Urugwaj sil nie starczyło.

ROK 1936...

Rok 1928 zakończył pierwszy cykl gier piłkarskich o olimpijski laur. Diferencje pomiędzy Międzynarodowym Komitetem Olimpijskim a FIFA na temat amatorsztwa doprowadziły do wycofania się piłkarzy, tak że w r. 1932 zabrakło ich w Los Angeles.

Niemcy otrzymawszy misję zorganizowania następnych Igrzysk, dołożyli wszelkich starań, by piłkarze znów znaleźli się na arenie olimpijskiej. Wy silki uwiecznione zostały pomyślnie i za kilka dni Berlin emocjonować się będzie walką na zielonej murawie!

Zamierzchnie dzieje pięściarstwa

Eugenjusz Nowak, pierwszy nasz olimpijczyk, o występie w Paryżu

Bębnią piłki, stękają giucho worki — normalny pięściarski jazzband, urozmaicony jeszcze tym razem niemiecko-polskimi „przyśpiewkami” Mr. Smitha. Pewien „cywilny” pan, który przypadkowo znalazł się z nami na sali bokserskiej CIWF-u, zwierza mi się na ucho, że uznaje wszystkie sporty na świecie, z wyjątkiem tego jednego.

— Ordynarne?
— Tak.
— A wie pan, że Michał Anioł...

— No, rozumiem, że mógł wśród takich chłopców znaleźć piękne modele...

— Nie mówię o modelach. Sam boksował — żartuje pan!

— Prawda.

— Bardzo mi się dziwie... Jednak, jeśli idzie o rzeźbę, muszę przyznać... Ależ wala w te piłki!... Naprzykład ten tam, w tych zielonych spodniach, wspaniały typ... Też jedzie na Olimpiadę?

— Nie, to któryś z kursu instruktorskiego. Zaraz, zaraz... ktoś to jest, nie mogę sobie przypomnieć... Znam go...

Długa chwila przylgadam się wysokiemu blondynowi w zielonych spodniach, który w tej chwili bombarduje work — i bezskutecznie wysilam pamięć. Ratuje mnie dopiero Zygfryd Wende, także ćwiczący na kursie.

— Tamten? Nowak...

— Stary, dawny Nowak?

— Ten sam.

— Dawaj go tu, bracie! Pytał się pan, czy ten gość jedzie na olimpiadę? Już jedździ, równie 12 lat temu...

Jest Nowak. Tak, jak dwadzieścia lat temu wlosy opadające na czoło, ten sam akupiony wyraz twarzy, tylko twarz sama zmieniona o tuzin lat.

— Piękne i niespodziewane spotkanie, pa-

nie Eugenjuszu! Akurat w przededniu obecnej Olimpiady, rozmowa z olimpijczykiem z Paryża! Rany boskie, kiedy pan da wrzescie apokół z boksem, starość...

— O, dopiero 41 lat, jeszcze daleko do starości! Jestem nadal instruktorem w Pa-blicznym i chcę zapoznać się z nowymi metodami. Teraz to inaczej wygląda, kiedyś...

— Właśnie przypominamy młodszym, jak to było kiedyś, jak przygotowywaliście się w r. 1924 do wyjazdu na Igrzyska!

— Jak? Wcale! To znaczy każdy, jak umiał. Chcieliśmy w piątek — świątek, Ertmański, Gerbich, Konarzewski i ja. Wzięliśmy zawsze 79 kg., a w Paryżu miałem pójść w średniej. Siedem kilo gubiłem po drodze...

— W jaki sposób?

— Post. Jechałem naczem! Nie zjadłem przyzwoitego kawałka mięsa, dopóki nie zrzuciłem tych siedmiu kilo.

— No, ładnie pan później wyglądał!

— Tak, Murphy nie miał ze mną większej roboty. Ale nie kłócałem znów tak beznadziejnie, jak to ostatnio wspominał gdzieś w gazecie Trzy razy siedem na deski... Bronilem się, chciałem wytrwać — nie dalem rady. Byłem wyczerpany już przed walką.

Gerbich bit w powietrze? To prawda, ale trzeba wiedzieć, że miał przed meczem 38 stopni gorączki! Nie mówię tu tego wszystkiego po to, żeby usprawiedliwiać nas, żeby „wykrecać kota ogonem”, chcę tylko jeszcze teraz, po dwudziestu latach, zapewnić, że zrobiliśmy wszystko na co nas było wówczas stać. Bez przygotowania, bez odpowiedniej opieki, bez dostatecznych umiejętności, musieliśmy się stać łatwym łupem naszych przeciwników.

— Zda się, że był pan pierwszym w Polsce i zawodnikiem i instruktorem. To warto podkreślić.

— Chyba tak. Już w r. 1920 prowadziłem kurs na Dynasach, w Warszawie. Potem YMCA wysłała mnie do Grudziądza, a po mnie przybył do Warszawy Balcerkiewicz. Ho,

stare dzieje! Nioch pan przypomniał sobie, że boks w Polsce zaczął się naprawdę dopiero w latach 1922 — 23, kiedy por. Łaskowski na zawodach w Warszawie zadał pierwszy w naszych dziejach k. o. l. Do tego czasu, była właściwie nauka boksu, ale nie można mówić o zawodnikach. Po mnie zaczął pracować na Śląsku Sponke, później Wende. Z kursu, który prowadziłem w Studium Wych. Fizycznego w Poznaniu wyszedł por. Łaskowski, a z kursu podoficerskiego Janek Gerbich. Później por. Łaskowski i kpt. Baran odkryli Ertmańskiego, następnie w Łodzi wyrośli Konarzewski i Stibbe. Tak to szło...

— Jedni uczyli drugich. Pan uczył tych najpierwszych, a teraz, po tylu latach, znów się pan sam uczył? Dziwna koleja, panie Eugenjuszu!

STAMM

popularny instruktor pięściarstwa polskich.

— Coś robił dużo ciekawych rzeczy przyswoił sobie obecnie w CIWF-ie. Trenuje stanni, ale przedewszystkiem oboerwuję naszych olimpijczyków i zazdroścę im warunków, w jakich mogą przygotowywać się do Igrzysk! Żebyśmy tak my wtedy...

— Oni powinni teraz odbić za nas! A w pierwszym rzędzie za pana! Jest pan w naszym boisku starem z alwa broda. Był pan pierwszym i przetrzymał pan wszystkich. Zazdrości pan dzieje się olimpijczykom. W Paryżu, w r. 1924 mielibyśmy sporo do powiedzenia, prawda?

— Miałem! Niewiele widziałem tam takich bokserów jak Polus, czy Chmielewski. Nie było wielkich mistrzów, to też tembardziej człowiekowi przykro, że dostaliśmy takie grzani!

— No, no byli dobrzy, niech pan nie przesadzał! W kocuile został mistrzem Jackie Fleida, ten sam, który później przez dłuższy czas był championem świata wagi półśredniej. Olimpiada paryska dała również drugiego dobrego zawodowca Otto von Porath...

Billy Smith odwiedził Nowaka do treningu. Jeszcze jedno pytanie:

— A gdzie się pan pierwszy raz zetknął z boksem? W jaki sposób w r. 1920 został pan już instruktorem, bo to będzie interesowało Czytelników...

— Boks poznałem podczas wojny światowej. Kiedy wróciłem z wielkiego frontu zacząłem zachęcać do tego sportu innych.

— Już pana nie zatrzymuje! Billy Smith czeka. Niech się pan stara! Pierwszy w Polsce instruktor boksu, powinien mieć przy sobie kurs w CIWF-ie z odznaczeniem!

Nowak zabiera się do gimnastyki, a mój „cywilny” towarzyszy krępi głową:

— Czaradzieli jeden lat? Nie wygląda...

— To deje ordynarny boks. Czy nie uważa pan, że to dziwne, aby człowiek wytrzymał w tym sporcie bez mała 20 lat i ciągle jeszcze odnosi się do niego z takim młodzieńczym entuzjazmem?...

IPERYT — ZWYCIĘZCA

Najnowsza ta powieść A. MARCZYŃSKIEGO, mimo groźnie brzmiącego tytułu jest lekką, miłą lekturą, w sam raz odpowiednią na okres letnich wyczasów. Ca. 400 stron tekstu, cena tylko 5 zł. Książkę mają już kioski „Ruchu” oraz lepsze księgarnie i wypożyczalnie.

Inż. Władysław Zeleny GOALGETTER nowela piłkarska

— Ostoja drużyny, dawca bramek, twórca zwycięstwa! — zadeklamował Krzaczyński.

— Bzdury! — powiedział Nowina. — Najgorszy rodzaj piłkarza...

Spotrzyliśmy na niego ze zdumieniem. Długoletni menażer drużyn zawodowych, niegdyś gracz reprezentacyjny Polski, Nowina nie miał zwyczaju wygłaszania twierdzeń, nieopartych solidnym materiałem dowodowym.

Siedzieliśmy na tarasie kawiarni na Nowym Świecie, w pogodny wieczór sierpniowy — i omawialiśmy wczorajsze spotkanie o mistrzostwo pierwszej ligi, gdzie Janicki, najlepszy strzelec „Lauru”, przechrzcił szale zwycięstwa na korzyść swojej drużyny, strzelając cztery bramki w meczu, który zakończył się wynikiem 5:4.

— Mistrzu! — odezwał się z ironią Krzaczyński, gorący wielbiciel talentu Janickiego, — nie zaprzeczysz chyba, że mecz wczorajszysy wygrał Janicki, i gdyby jego nie było...

— Właśnie o to mi chodzi. Mecz wygrał Janicki — a powinna go była wygrać drużyna. Innym razem, gdy Janicki będzie nie w humorze, drużyna mecz przegra.

— No dobrze. Ale nie zaprzeczysz...

— Zaprzeczę wszystkiemu, co powiesz, Krzaczk. Powiedz mi lepiej, dlaczego Laur przegrał dwa razy gładko z Wartą, mimo obecności Janickiego? — Bo pilnował go sam Walega, najlepszy polski środkowy pomocnik. Dlaczego Laur przegrał z całkiem stabilnym „Przebojem”? — Bo, nieprzebiegający w środkach, Wierczak, unieszko-

wn Janickiego kopnięciem w kostkę. Janicki zeszedł z boiska, Wierczak wyrzucił sędzie. Ale Przeboj minus Wierczak, okazał się lepszy niż Laur minus Janicki.

— Mniejsza o matematykę sportową! Ale dlaczego nazywasz Janickiego najgorszym rodzajem piłkarza?

— Bo piłka nożna jest grą zespołową. Indywidualność takich Janickich odbija się wlewnie na grę całej drużyny. W Laurze wszyscy grają „na” Janickiego. Oddaje mu piłkę lepiej od niego ustawiony sąsiad ataku, do niego, niemal wyłącznie, odsyła piłki pomoc. Każda akcja kończy się na Janickim lub zahacza o Janickiego. Nadaje to grę pewien prymitywizm, łatwy do odgadnięcia i zneutralizowania przez przeciwnika. Ponadto Janicki, w sytuacji podbramkowej, nie odda piłki z gorszej sytuacji, niż tamten z lepszej. Dlatego powiedziałem, że najgorszy rodzaj piłkarza, — bo psuje i wypacza grę zespołową w drużynie.

— Ale pociesz się, Krzaczk. Janicki nie jest jeszcze z tych najgorszych... Znałem jednego extra. Nazywał się Jan Rozrzut.

Nie mogłem powstrzymać okrzyku zdumienia. Nowina uśmiechnął się.

— Znales go?

— Grał u nas w „Naprzódzie” przez jeden sezon.

— No i oczywiście spławiłeś go jaknajprędzej. Nie znałem nikogo, koby mniej pasował do gry przy twoim boku, niż Rozrzut. Bo trzeba ci wiedzieć — zwrócił się Nowina do Krzaczyńskiego, — że kolega Wiktor był tym środkowym napastnikiem, z którego, w swoim czasie, oddałbym wszystkich goalgetterów świata. — Usiłowałem się zarumienić, czego, ze względu na dwudziestoletnią przerwę w treningu, nie udało mi się osiągnąć.

— Mniejsza o mnie, — przerwałem, widząc, że Nowina szkuje się do pochwalnej mowy na moją cześć. — Opowiedz nam o Rozrzucie.

Nowina uśmiechnął się. Pochylony nad stołem, dopił herbatę, a potem długo, w milczeniu napychał fajkę. Gdy się odsunął od stołu i wygodnie rozparł w fotelu, z dynama-fajką w zębach, znówu pogodny uśmiech rozjaśnił mu twarz.

— Rozrzut, Rozrzut... Ciekawa figura! Przeżyłem dzięki niemu jedno z najsilniejszych wzruszeń sportowych — jakie miałem w życiu. Pracowałem wtedy w Pogoni, w charakterze trenera amatora. Piastowałem również jakąś funkcję w Zarządzie, a od czasu do czasu grywałem nawet, na meczach towarzyskich. Rozrzut przyszedł do nas z Szarleju. Opowiadano o nim cuda. Przyszedł się, że zahponował mi od razu na pierwszym treningu. Chłop jak świeca, potężny, pięknie zbudowany, zwinny, ruchliwy. Dribling pierwszorzędnny, strzały wspaniale z obu nóg... Byłem zachwycony!

Wstawiliśmy go na prawego łącznika. A mieliśmy atak niezły, zgrany, dobrze kombinujący i niezłe usposobiony strzałowo. Od razu na pierwszym meczu Rozrzut strzelił cztery bramki — no i jednocześnie wyłożył sztydo z worka: nie uznawał nikogo na boisku poza sobą. To było coś wprost nie do wiary! Szalał za piłką po całym boisku, było go pełno wszędzie. Potrafił złapać piłkę na pozycji prawego obrońcy, przejechać zygzakami przez całe pole, nie oddając jej nikomu, mijając obcych i swoich graczy i wrzescie z lewego skrzydła strzelić bramkę.

Próbowałem przemówić mu do rozumu, próbowałem naprawić sytuację — wszystko na nic. Dezorganizował całą grę. Każdy mecz wyglądał jak taniec opętanców, w którym Rozrzut był wodzirejem. Przejmował podania adresowane do swoich partnerów, potrafił nawet z pasją odebrać koleżce piłkę, by co rychlej podzić z nią na bramkę przeciwnika.

Stał się oczywiście bożyszczem tłumu. W sześciu kolejno wygranych meczach strzelił 17 bramek. Wygraliśmy z Ruchem, po raz pierwszy od trzech lat. Wynik był 3:2. Na każdą bramkę Ruchu, Rozrzut odpowiadał bramką, strzeloną przez siebie. Ostatnią strzelił, przechodząc siłą przez sześciu przeciwników, padając wraz z bramkarzem i obrońcą na ziemię. W pozycji leżą, mając na sobie dwóch pomocników, zdołał jeszcze piłkę zagarnąć nogą do siatki.

Takiego entuzjazmu jak wtedy, bodajże nie widziałem nigdy.

Niestety, równocześnie w drużynie narastał rozłam.

Tyły były za Rozrzutem, który odciążał je znakomicie, a zdobyte bramkami okupował z nawiązką ich błędy. Atak natomiast był przeciwko niemu. Nasz środkowy napastnik Lara poprostu go znienawidził. Nie było w tem zresztą ani krzty zazdrości. Poprostu Rozrzut był zaprzeczeniem idei gry zespołowej. Rozrzut psuł wszystkie konstrukcyjne posunięcia Lary. Otoczony gromem przeciwników, nigdy nie oddał piłki partnerowi. Przerywał też sweimi wyskokami najpiękniejszą i najlepiej obmyśloną akcję kolegów.

Nawet ja, patrząc na grę Rozrzuta, pomimo bramek, pomimo zwycięstw, odchodziłem z uczuciem przykrości. To co się działo na boisku, było świętokradztwem. Jeśli się tak można wyrazić.

Bomba pękła po meczu z Florisdorfem, przegranym 4:2. Rozrzut strzelił tylko jedną bramkę i to z karnego, druga zaś — Lara. Wtedy dopiero wszyscy uirzeli, jak umiejętnie furjackie ataki solowe Rozrzuta były stopowane przez wiedeńczyków. Po meczu Lara oświadczył kategorycznie, że nie gra razem z Rozrzutem. Poparł go pozostali trzej gracze ataku. Miałem twardy orzech do zgryzienia. Zarząd stanął po stronie Rozrzuta, z wyjątkiem skarbnika, niejakiego Wrzoska, który — z nieznanych mi bliżej powodów — Rozrzuta nie znosił. Mam wrażenie, że wchodziła tam w grę... kobieta.

Bez mała cztery godziny debatowaliśmy nad tą sprawą. Ultimatum Lary było wyraźne. Mieliśmy do wyboru: albo zmontować nowy atak z drugiej drużyny z Rozrzutem na środku napadu, albo usunąć Rozrzuta i zastąpić go w napadzie kim innym. Miałam akurat chłopaczka z drugiej drużyny na jego miejsce, o nieprzeciętnych zdolnościach do gry zespołowej.

Ostatecznie stanęło na tem, że wypróbujemy obydwie kombinacje na kolejnych meczach o mistrzostwo. Pierwszej niedzieli miał grać Lara z towarzyszymi, następnej — Rozrzut. Postanowiliśmy pozatem całą uchwałę zachować w tajemnicy i nie uwalniać nikomu żadnych szczegółów.

(D. c. n.)

Wyciąć i zachować na Berlin

Rady i wskazówki dla olimpijskiego turysty z Polski

Berlin, w końcu lipca. Wielu z polskich turystów olimpijskich znajdzie się za kilka dni pierwszy w życiu w Berlinie. Ale i tym, którzy czteromilionowe, gigantyczne miasto mniej lub więcej znają, narzucać będzie ono w gorących dniach Igrzysk niejednokrotnie trudne problemy. Tempo wielkiego miasta zaprawione gorączką olimpijską wymagać będzie szybkich i praktycznych decyzji szczególnie w dziedzinie poruszania się po Berlinie. Znaczący Niemiec wie, że czasu i trudu kosztuje tu każdy sprawunek. A w czasie 14 piekielnych dni olimpijskich nie stać nikogo na marnotrawstwo czasu! Jedną imprezę goni druga i trzeba ją bełnie uważać, aby nie uronić ani jednej z drogowych (drogo-cennych!) chwil.

Poniżej dajemy naszym Czytelnikom, którzy znajdują się w szczególnej sytuacji obserwatorów XI Igrzysk Olimpijskich, na drogę do Berlina kilka praktycznych rad. Szczepolność miejsca i charakter naszego pisma pozwala nam poruszyć tylko te problemy, które są ściśle związane z przebiegiem Igrzysk. Wolno nam wierzyć, że wszyscy nasi Czytelnicy będą w 99 proc. temi sprawami zainteresowani.

Kwestia komunikacji będzie w czasie pobytu w Berlinie bodaj najpoważniejszym problemem. Rozwiązanie tego problemu na olbrzymich polach Berlina ułatwienie jest istnieniem „nadśrodku” w postaci miejskiej kolei nadziemnej, t. zw. „Stadtbahn” (S-Bahn). Radzimy wszystkim możliwie we wszystkich wypadkach korzystać z tego środka lokomocji. Stadtbahn przebiega kilkudziesięciokilometrowo przez strzenie w 15-20 minut. Nawet autem jedzie się w Berlinie dużo wolniej. Stadtbahn jest najszybszym, ale najwygodniejszym i najtańszym środkiem komunikacji. A co najważ-

niejsze: w czasie Olimpiady użytecznym w każdym wypadku, prowadzi do samego wejścia stadionu olimpijskiego, do Deutschlandhalle, stadionu kolarskiego i stadionu pocztowego (terenu pierwszych meczów piłkarskich). W Grünau dołożyć muszą amatorzy wioślarstwa kilkadziesiąt kroków spaceru.

Skości doradzamy autobus (tutaj zwany „omnibus”), a dopiero w drugim rzędzie skomplikowaną przez konieczne częstokroć przesiadanie kolej podziemną (U-Bahn) i wolny tramwaj. Po siadaczce biletów na blok wschodni (Ost) i północny (Nord) na główny stadion dopadną do swych miejsc kolejną podziemną. To samo dotyczy dostępu na stadion pływacki.

Amatorom taksówek komunikujemy, że pora dnia nie odgrywa w taksówce żadnej roli; decydującą jest ilość osób. Ile osób, taka taksówka — oto zasada berlińska, aut, przyciem górą granicę stanowi trzecia taksówka. Auto ze środka miasta, z t. zw. handlowej city (gdzie zapewne i niestety mieszkać będzie większość Polaków) do Stadionu Olimpijskiego kosztuje około 7 marek, z Charlottenburga około 5 marek.

Ambasada i konsulat generalny R.P. znajdują się w dzielnicy zachodniej, w czajce city z Charlottenburgiem, w dwóch sąsiadujących domach przy Kurfürstenstrasse 136 i 137. Attaché olimpijski ppłk. Szymański urzęduje w ambasady. Godziny urzędowe konsulatu gen.: 8-3, telefon: B23421. Najwygodniejszy dojazd do obu polskich placówek kolej podziemną (stacje Nollendorfplatz, wgl. Kurfürstenstrasse).

Bawiących w Berlinie sportowców zainteresuje niewątpliwie szereg słynnych terenów sportowych, nie objętych Igrzyskami. Jeśli starczy czasu i znajdzie się okazja, polecamy entuzjastom tenisa obejrzeć bieżące turnieje tenisistów Rot-Weissu i Blau-Weissu (oba stadiony tenisowe znajdują się w Grunewaldzie). Zwoleńcy pływacka zobaczycy powinni hale pływacką Stadtbad Mitte przy Gartenstrasse. Aby pozostać już tylko przy instytucjach związanych w ten, czy inny sposób ze sportem, wymienimy lotnisko w Tempelhofie, plażę w Wansee, Deutschlandhalle i Dietrich Eckart-Bühne. Obie ostatnie wymieniamy dlatego, że oczekujemy tylko drobnej ilości przybywających na zawodach bokserskich w Deutschlandhalle, a już całkiem znikomej na gimnastycznych na Dietrich Eckart - Bühne. A jedno i drugie trzeba koniecznie zobaczyć.

Nie doradzamy odwiedzin Wsi Olimpijskiej. Przedewszystkiem wyprawa do Döberitz to stracone pół dnia. Poza tym kontakt z mieszkańcami Wsi będzie dla zrozumiałych względów utrudniony i ściśle kontrolowany. Sześć poszczególnych ekspedycji, udzielać będą tylko w wyjątkowych wypadkach przepustek udostępniających krotki po byt na terenie Wsi. Daleka wycieczka okazać się może daremną, cenne godziny zmarnowane. W interesie przybywających, a jeszcze bardziej w interesie zawodników leży ograniczenie odwiedzin we Wsi do minimum, a więc podjęcie wyprawy do Döberitz tylko w ważnym i pożytecznym wypadku.

Jakże często spotykamy się z pytaniem: co kupić w Berlinie? Każdy polski sportowiec posiada dostateczną do obowiązków obywatelskiej, aby

w obecnej sytuacji gospodarczej ograniczyć swoje wydatki zagranicą do najkonieczniejszego minimum. Będzie to najskromniejszym rewanżem za paszporty zafundowane przez Państwo polskie „kibicom”. Na pociechę jednak stwierdzimy, że Berlin jest najdroższym miastem Europy. O berlińskich cenach przekonają się przybywający przy konsumowaniu pierwszego śniadania, czy pierwszym przejeździe tramwajowym.

„Przegląd Sportowy” pamiętać będzie o swych czytelnikach również zagranicą. W biurze sztabu redakcyjnego „Przeglądu” w Berlinie zasięgnąć można wszelkiej informacji. Wystarczy telefon pod: „B4, 1417”. Członkom berlińskiej redakcji nie brak będzie pracy, ale dla swych czytelników znajdą oni zawsze chwilę czasu, aby udzielić informacji w jakiejś interesującej, czy niejasnej sprawie.

H. Gliner

To nie były plotki...

Katowice, 29 lipca. Funktem kulminacyjnym wszelkich sensacji sportowych stał się miniony wtorek, kiedy w godzinach popołudniowych organa bezpieczeństwa przytrzymały, na polecenie sędziego śledczego, red. Edwina Wienera, oraz b. sekretarza Śl. OZPN, Wilhelma Wyleżoła. Aresztowanie to stoi w związku z aferą dookola BBTS (Bielsko), o której „Przegląd”, jako pierwszy doniósł.

Afera „spirytusowa” K. S. Ruch choć przychyliła nieco, wkroczyła jednak na tory najmniej oczekiwanie. W zarządzie powstał rozdział i postanowiono w związku z wtworzona sytuacją, zwołać nadzwyczajne walne zebranie.

W ostatnich dniach szpalty niektórych pism śląskich przepełnione są artykułami napastliwymi, wymierzonymi w naczelna magistraturę piłkarską. Pisze się, że PZPN konsekwentnie niszczy „sport śląski”, w niesłychany sposób krzywdząc jego trzy kluby ligowe.

Jakie rozmiary przybrała ta kampania najlepiej świadczy fakt, że nie tylko się mówi, ale i pisze o wystąpieniu Śląska (wraz z klubami ligowymi) z PZPN i stworzenie wesoół z Zagłębiem Dąbrowskim i... Krakowem samodzielnego „dzikiego” okręgu piłkarskiego!

Niestety, żaden rozsądny głos w tej sprawie na Śląsku się jeszcze nie znalazł... Nie od rzeczy jednak będzie dodać, że tak KS. Śląsk, jak i „Dab” o jakiejś wspólnej akcji nic nie wiedzą, a p. Antoszewski, jako sekretarz Śl.

OZPN nic z temi wszvstkiem nie chce mieć wspólnego.

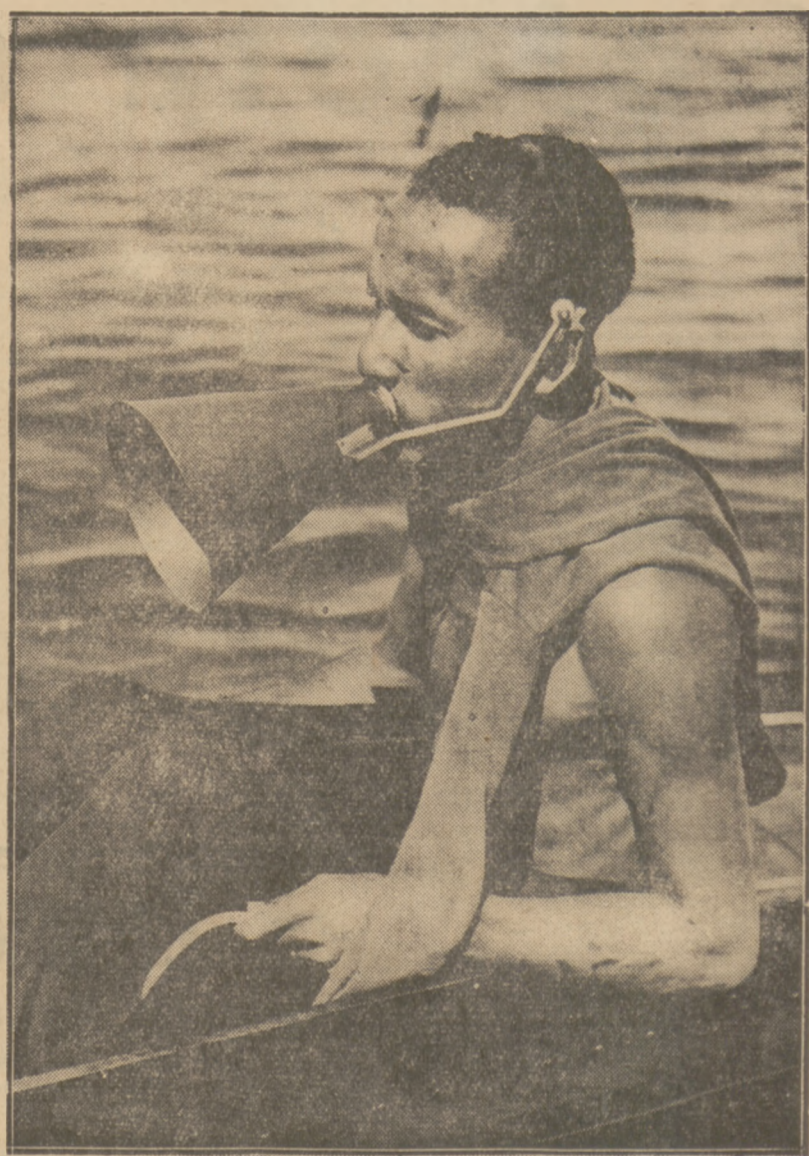
Dużo mówi się o sytuacji, w jakiej znalazł się świetochłowiek „Śląsk”. Jak nam oświadczył dyr. Donnerstag, który jest duszą całego klubu, nie zamierza on rozgrywać na własnym terenie ani jednego meczu, a w każdym wypadku porozumie się z przeciwnikami, by grać tylko na wjazdach. Przedtem jednak klub się odwoła do P.Z.P.N. i sadi, że wykołała przynajmniej „coś”...

Zarząd starał się robić co tylko mógł. Wydano sażniste ulotki nawołujące publiczność do sportowego zachowania się, a obecnie ukarano nawet tych kibiców, którym udowodniono wykroczenia na boisku, doraźna 20-złotowa kara pieniężna. Jak nas zapewniali, kary te zapłacono co do joty!

Cała niemal pierwsza jedenastka klubu jest zawieszona. Śląsk ma co prawda całą armię rezerwowych, dobrych piłkarzy; niestety, cała ta gwar dla nie będzie zgrana.

Wreszcie pare słów warto poświęcić Wilimowskiemu, który, według opinii lansowanej przez prasę niemiecką, przejść ma do S. V. „09” Beuthen! Dzienniki niemieckie twierdzą, że wiadomość tę czerpały z naprawde wiarygodnych źródeł. Wilimowski sam za przeczą dezercji, niemniej jednak gracie „Ruchu” w rozmowie z przedstawicielami prasy oświadczył, iż Wilimowski „zreiteruje” do Niemiec, jeśli sprawy jego (afera Ruchu) nie przyjmą pomyślnego dlań obrotu! (hr)

Wedle pogłosek, krążących po Lwowie w najbliższym czasie gracze Czarnych, bramkarz Łukasiewicz, oraz napastnicy Żurkowski, Scheiner i Niemiec mają zasilić szeregi Pogoni. Zmiana barw wspomnianych graczy pozostaje w związku z reorganizacją Czarnych na Wojskowy Klub Sportowy.

STERNIK AUSTRALIJSKIEJ ÓSEMKI OLIMPIJSKIEJ

W królestwie Rogera Vereya

Grünau gotowe na przyjęcie gości olimpijskich

Berlin, w lipcu. Mały spacer z głównych terenów Olimpiady do toru regatowego w Grünau? Bardzo chętnie, proszę się jednak przygotować na kilkudziesięciokilometrową wycieczkę. Wyrażając się językiem cyfr: do wsi olimpijskiej w Döberitz do mety na torze w Grünau jest bity 62 kilometr! Byłoby więc szalenie trudne iokować wioślarzy, tak jak wszystkich innych olimpijczyków (poza żeglarzami) w Döberitz.

Wioślarze spędzą okres XI Olimpiady bodaj jeszcze bardziej idyllicznie, niż mieszkańcy wioski olimpijskiej, bo samotnie, niemal poza wpływami wielkich i gorących wydarzeń na zachodzie Berlina. Śledziskiem ich będzie Köpenick (któż nie pomyśli o „kopenickiejdzie?”), w sercu klasycznych terenów wodnych. Większość ulokowana zostanie w trzech grupach w zamku, w koszarach policyjnych i w miejscowej szkole. Tylko cztery narodowości nie będą uzależnione od żadnych odległości. Włosi, Japończycy, Szwajcarzy i Niemcy zamieszkają w domach regatowych w Grünau. Ale z Köpenick do Grünau nie jest daleko, kilkanaście minut autobusem, kilka tylko koleją. A atmosfera jest tu spokojniejsza, niż we wrzącym już teraz Grünau.

WIELKA NAGRODA NIEMIEC
Wielka nagroda Niemiec na torze Nuerburg Ring zakończyła się triumfem maszyn niemieckich Auto Union, które zajęły dwa pierwsze miejsca. Zwyciężył młody Rosemeyer w rekordowym czasie 3:48:39.3 (średnia szybkość 131.65 km/h) przed Stuckiem 3:52:36.2. 3) Brivio (Alfa Romeo) 3:57:05. 4) Hasse (Auto Union), 5) Faggioni i Caracciola (Mercedes-Benz), 6) Von Deus (Auto Union). Wycofał się Varzi. Nuvolari i Chron, który miał poważny wypadek.

H. G.

PIĘKNA PŁYWACZKA
Złota medalistka skoków w Los Angeles — Poyton (USA) włożyła meksykańskie sombrero i opala się dodatkowo już w Berlinie.

Do Forest Hills!...

Okryta sławą „wimbledońska” wróciła Jędrzejowska do Warszawy. Na dworcu witali ją przedstawiciele Związku Tenisowego i wszyscy nieodstępni kibice. Były buziaki i kwiaty, był też piękny bankiet.

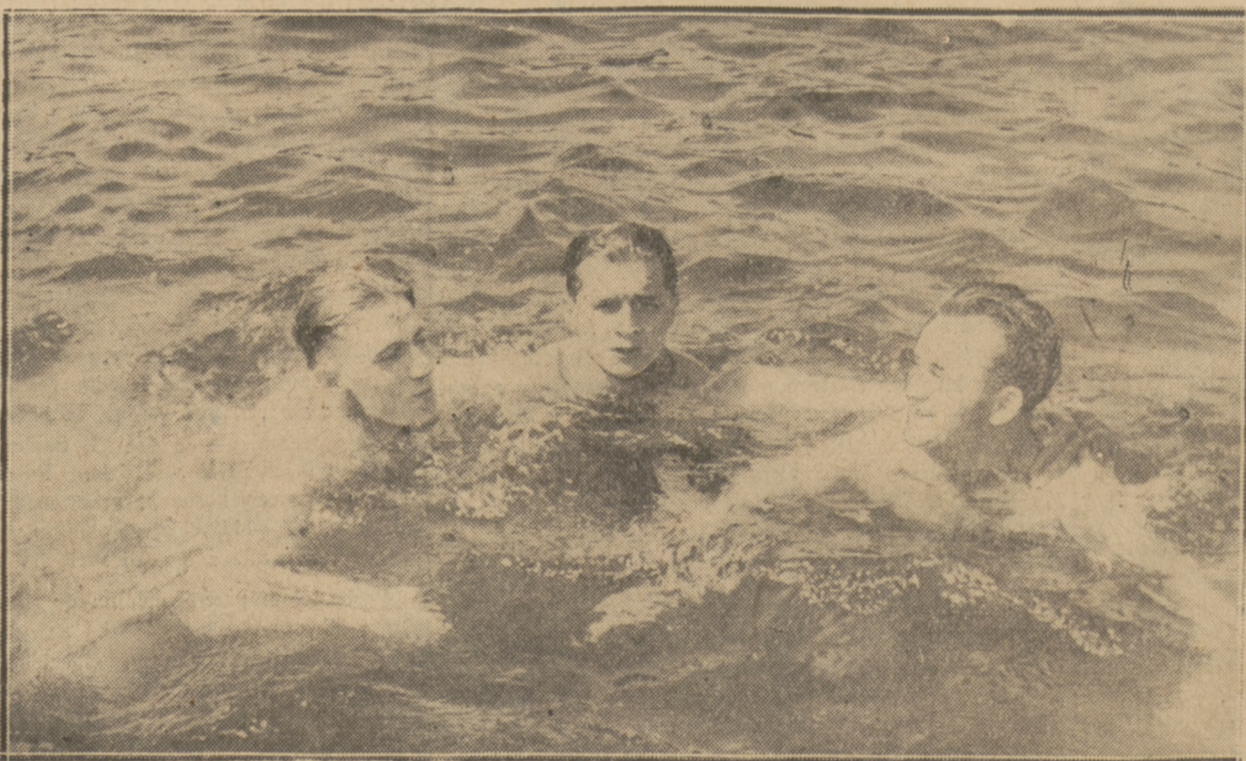
Ale niema dotąd zdecydowanego planu wykorzystania wielkiej formy naszej mistrzyni. Sopoty — proszę bardzo, turniej w Baden — Baden — świetnie, ale nie są to żadne nowe osiągnięcia, nie jest to program dostosowany do nowej sytuacji, godny czwartej czy piątej rakiety świata.

Nadszedł moment, kiedy wielki talent Jędrzejowskiej należy wyeksponować nie tylko wśród sąsiadów, ale nawet za Oceanem. Głosujemy za wysłaniem Jędrzejowskiej na mistrzostwa USA do Forest Hills, gdzie będzie miała możliwość spotkać się z ekstraklasą światową i zmierzyć się z fenomenem tenisowym, jakim jest Wills-Moody (ma tam startować). Jest to tem łatwiejsze do zrealizowania, że jak oświadczyła Jędrzejowska Amerykanie w Wimbledonie ciągnęli ją wszelkimi siłami za Ocean.

Kunkatorzy tenisowi radzą czekać. „Poczekajmy, może w przyszłym roku Jędrzejowska będzie w jeszcze lepszej formie?” Niema co czekać! Jeśli Jędrzejowska będzie grała jeszcze lepiej to pewnością wyjedzie tam porażdź. dziś niech wykorzysta w Ameryce walory propagandowe i sportowe swej obecnej formy.

PETER FICK — CZŁOWIEK RYBA
otwiera usta dla zaczerpnięcia powietrza podczas swej rekordowej pracy wodnej.

SIESTA WODNA PIŁKARZY
Pieć, Peterek i God — trzej napastnicy śląscy naszego teamu olimpijskiego, odpoczywają w basenie lazienkowskim.

ZOBACZYMY ICH W POLSCIE

Czterej pływacy amerykańscy, prawdziwa elita świata: Highland, Fick, Medica i Flanagan.

Narzekają, ale wierzą w triumf

N. York, w lipcu.

Ameryka jest królestwem lekkoatletów — to jest prawda oczywista. Krótki przegląd nadziei olimpijskich — dawnych asów i nowych gwiazd, potwierdza to jeszcze mocniej... Ale i tu, jak w Europie, nie każdy jest prorokiem we własnym kraju. Amerykanie, na których Europa spogląda niemal jak na ósmą cud świata, w swej ojczyźnie są często krytykowani...

George Trevor, mistrz Ameryki na pół mili z roku 1923, ogłosił naprzekład ostrzeżenie pod adresem Ameryki i w artykule, który wzbudził tu sensację, usiłuje dowiedzieć, że stoi ona w przededniu klęski. Winien jest system, winni są trenerzy — team trzeba rozwijać od dystansów średnich (co on pod temi rozumie, tego nie rozumiem ani ja, ani wielu innych).

Trener olimpijski Lawson Robertson jest trochę nerwowo. Boi się konkurencji niemieckiej, przypuszcza, że gospodarze ruszą do walki jak wstrzymywane konie, a Amerykanie będą „zgrzani” po wielokrotnych zwycięstwach.

Charles Paddock, który jest właścicielem gazety w Los Angeles, przeobraża, że w Berlinie wystąpi najsłabszy team, na jaki kiedykolwiek zdobyła się Ameryka.

Ale boi się długiej podróży i bierze, że w biegach od 400 m. wywycie Ameryka nie odegra roli.

Dan Ferris, wiecznie uśmiechnięty i wiecznie optymistyczny sekretarz AAU, wierzy w przepiękne zwycięstwo Ameryki. Liczy on na to, że na wygraną w maratonie. Nie mówi co prawda w jaki sposób i przez kogo.

C. R. St.

Prenumerata wraz z przesyłką pocztową w kraju oraz w Czechosłowacji, Austrii i Węgrzech Zł. 1.50 miesięcznie; kwartalnie Zł. 4.—. W innych krajach europejskich oraz zamorskich Zł. 2.20 miesięcznie. Kwartalnie Zł. 6.—. Cena ogłoszeń, za wiersz wysokości 1 mm., jednoszp.: opisowe 3.— Zł., specj. 1.— Zł., w tekście 80 gr., reklamy 40 gr.

Wydawnictwo i druk: „DOM PRASY” S. A., Warszawa, Ma rszalkowska 3. Centrala Tel. 8- 02-40. Konto P. K. O. 13120.

Redaktor przyjmuje codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel od godz. 13 do 14.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: MARJAN STRZELECKI

Filja: Jasna 10, tel. 693-72.